

BAČKO KLASJE

VJERSKO - INFORMATIVNI LIST

god. XVII

br. 42 - 43.

200 din.

25. X 1987.

OD ZANOSA SLAVLJA

KA SVAKIDAŠNJEM VJERNIČKOM SVJEDOČENJU

Posljednje razdoblje života naše mjesne Crkve obilježeno je s nekoliko slavlja, koja su se poput slapova prelijevala jedno u drugo i tako je stvaran jedan kontinuitet u životu ove mjesne Crkve, osobito onoga njezinoga dijela koji govori hrvatskim maternjim jezikom.

Sjećamo se proslave 300. obljetnice doseljenja jedne veće skupine vjernika Hrvata iz Bosne, Hercegovine i Dalmacije, što zapravo u ovim prostorima znači obnovu crkvenog života. Što vrijeme više odmiče i događaji se redaju, vidimo kako je ta proslava bila veoma prikladna i potrebna. Dolaze vijesti kako je ta obljetnica svečano proslavljena ove godine u svim selima i gradovima u susjednoj Mađarskoj, gdje su živjeli ili još žive skupine Hrvata, a kako bismo izgledali mi da taj datum nismo obilježili?! Osudila bi nas i povijest, kamoli ne ljudi dobre volje, kojima je stalo da se u ovoj našoj zemlji svaki narod osjeća svoj na svome!

No, nama je ova proslava bila veoma potrebna radi nutarnjeg crkvenog dijaloga bez kojega nema normalnog i zdravog suživota u jednoj ovakvoj složenoj i mnogonarodnoj crkvenoj zajednici.

Bez međusobnog poštovanja i prihvaćanja svakog pojedinog naroda u svoj njegovoj kulturnoj sadašnjosti i prošlosti, ne može biti istinskog dijaloga i suživota.

Sve se to bazira na istini o presvetom Trojstvu, gdje se božanske osobe u potpunosti prihvaćaju i u onom po čemu se razlikuju, kako bi mogle biti jedinstvene u ljubavi i djelovanju. Taj isti princip može postati temeljem svakog zdravog ekumenskog dijaloga s našom kršćanskom braćom s kojima ne dijelimo puno jedinstvo vjere.

Dijalog s ljudima drugih svjetonazora moguć je jedino ako se poštuje samobitnost svakog pojedinog naroda i njegove kulture i vjere.

Nadamo se da će ovaj naš jubilej i proslava pomoći ekumenskom dijalogu, dijalogu s ljudima dobre volje i nadasve dijalogu unutar same katoličke zajednice na ovom prostoru, što će joj itekako dobro poslužiti da uistinu bude katolička na djelu, a ne samo u naslovu.

I dok ta slavlja idu svom smiraju, nakon nezaboravnih posjeta staroj Domaji (Tuzli - Mostaru - Blagaju), sve je završilo na blagdan sv. Franje, u samostanu otaca franjevaca u Subotici, gdje smo svečanim Tedeumom zahvalili Bogu i za ovih proteklih tri stoljeća, ali i za ove proslave, da one budu početkom jednog boljeg svijeta u ovim našim prostorima.

Time je obilježena 300. obljetnica matice krštenih koju su oci franjevci počeli voditi 1. listopada 1687. god. u svojoj kapelici sv. Mihaela, u tadanjoj gradskoj tvrđavi.

U taj jubilej veoma su se lijepo uključili zlatni i srebrni jubileji nekolicine naših svećenika i napose glave naše mjesne Crkve, biskupa Mons. Matije Zvekanovića. I sam sv. Otac želio je posebno počastiti našeg biskupa poslavši mu pismo u kojem mu zahvaljuje posebno za brigu za stare svećenike i za mudro vođenje ove mnogonarodne crkvene zajednice.

Ovi jubileji bacaju jasno svjetlo, tako da čovjek u tom svjetlu može vidjeti što je bilo dobro i što je bilo promašeno u jednom životu i radu. Kamo sreće, ako čovjeku preostaje još malo vremena da jedno unaprijedi, a drugo ispravi. I dobro je da se čovjek s tim osjećajem vraća u svakidašnjicu života s jasnim opredjeljenjem za dobro, a protiv svega što je zlo u osobnom životu i nastojanjima.

To je i osnovna poruka Marijine godine i svih skupljanja u toj godini.

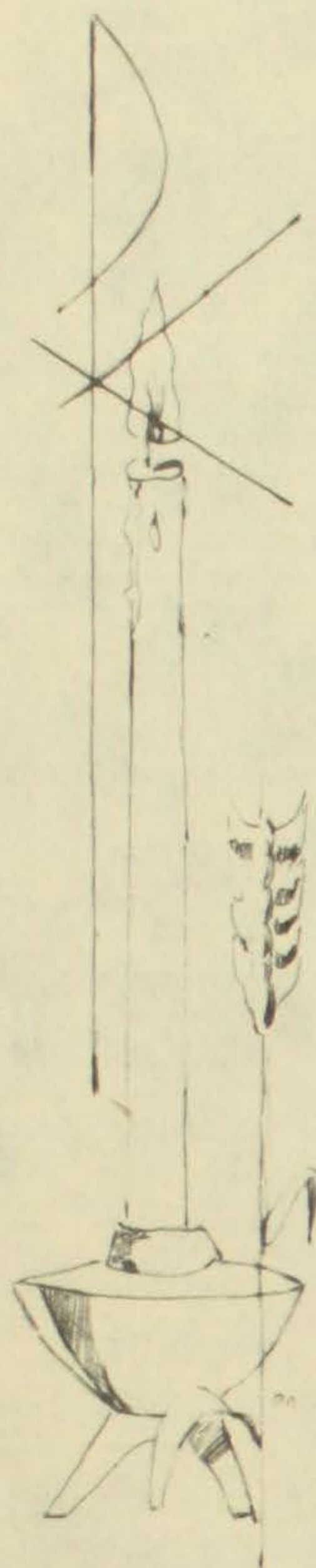
Idemo u susret Sinodi biskupa univerzalne Crkve, koja ovu godinu razmišlja o poslanju i zadaći običnoga vjernika u životu suvremene Crkve i svijeta.

Tu je Marija savršen uzor, jer je i ona bila obična vjernica - laik, a živjela je svoju vjeru i svoje poslanje tako savršeno, da je postala uzorom svim članovima Crkve, kako onih koji u toj Crkvi imaju posebne službe, kao biskupi, svećenici, đakoni i redovnici, kao i onima koji su pozvani da živeći posred svijeta svjedoče za Krista u sredini gdje žive i djeluju.

Tako se te dvije crkvene stvarnosti slivaju u jednu realnost, tako blisku svakom vjerniku gdje god se on našao. A to je upravo bio smisao i svih ovih proslava, da nas sve potakne na tu vjernost u svakidašnjici, jer ona piše i stvara jubileje. Zato, sada na posao. Živjeti svoju vjeru u svakidašnjici života.

U RIMU JE SINODA...

Svjedoci smo ponovno jednog važnog razdoblja u životu Crkve. Naime, u Rimu se održava biskupska Sinoda. Jedan od velikih plodova Drugog vatikanskoga sabora. Svijest da su sa sv. Ocem svi biskupi suodgovorni u vođenju Naroda Božjega. Na tom Saboru ustanovljena je redovita Sinoda biskupa koji se sastaju da povremeno zajedničkim radom i razmišljanjem podijele, suodgovorno brigu za cijelu Crkvu sa sv. Ocem i da mu pomognu svojim savjetima u važnijim i životnim pitanjima sadašnjeg vremena.

Ovo je sedma Sinoda po redu. Glavna tema joj je: "Poziv i poslanje laika u Crkvi i svijetu dvadeset godina nakon Drugog vatikanskog sabora".

Svaka dosadašnja Sinoda probudila je u Crkvi novi zamah ideja, novi žar rada i napose pretočila u konkretni život važnu nauku Sabora snagom Duha Svetoga koji vodi Crkvu.

Što očekujemo od ove Sinode? — Ponajprije, II. Vatikanski sabor je više nego ikoli drugi raspravljao o biti same Kristove Crkve. Sabor je višestruko osvjetlio nauku Crkve o njoj samoj. Rekli bismo da je u dušama osvijestio vlastitu svijest o samima sebi. Nauka iz Objave, poznata ali uvijek nova. Crkva se izrekla jasnom vjerom o samoj sebi. I posve je zasjalo da je Crkva Narod Božji, da je Crkva Mistično tijelo Kristovo, da je Crkva svjetlo naroda, da je ona Sakrament Krista. Nikada u povijesti, na jednom mjestu, nije tako jasno rečena vjera Crkve o vlastitoj biti i poslanju. Shvatili smo da je Crkva zajednica svih Kristovih vjernika, koji su povezani u jedan organi-

zam (a ne u organizaciju) snagom Duha Svetoga, snagom sakramenata i da je Crkva zajednica koja ima spasenjski zadatak prema svijetu. Radi toga je ona Sakrament Krista, jer je vidljivi znak spasenja u kojoj i po kojoj Krist danas vrši poslanje Spasitelja svijeta. Crkva je na to pozvana i poslana. Ona ima poslanje božansko i snagu milosti koja je božanska. Svaki član Crkve je pozvan, posvećen i poslan s istim božanskim poslanjem za istu božansku zadaću: biti znak spasenja! U tom poslanju svi su vjernici istoga dostojanstva. Svi su članovi istoga Tijela, svi su udovi jedan drugomu. Svi su jedanki, ali se razlikuju po službama. Ta razlika je ponekad bitna i stvarna, ali je različitost u službi na koju poziva Gospodin, a ne u dostojanstvu ili većoj ili manjoj crkvenosti, koja bi proisticala snagom same službe.

Svi smo kršćani po krštenju, svi smo postali "hram Duha Svetoga", svi smo pomazani Duhom Svetim i svi smo znak Krista Spasitelja. Ali se razlikujemo u službama izgradnje Tijela Kristova, pa su jedni pozvani za apostole, drugi za proroke, jedni, opet, za učitelje, ali svi u istome Duhu.

Jednom rječju, od ove Sinode očekujemo **PRODUBLJENU SVIJEST DA SMO CRKVA SVI MI — KRISTOVI VJERNICI**. Drugo: iz te svijesti raste i vjerna suodgovornost za tu Crkvu koja smo mi svi i laici i klerici. Suodgovornost koja je rječita samim životom živoga Tijela Kristova i snage koja struji svim udovima Crkve. Ne može reći ruka nozi: ne trebam te, ili glava tijelu, kako nas uči Apostol. Ta suodgovornost i snaga vjere, danas, treba govoriti vrlo jednostavno, ali očito. Ona mora postati jasni znak jedinstva, ili se u suprotnom ruši sam znak i često postaje "protuznak", što je onda znak smrti, a ne života. Svijest suodgovornosti i zajedništva je svijest vlastitoga života ili smrti i ne može se drugačije vidjeti nego kao znak postojanja ili nepostojanja. Treće: od Sinode se očekuje da nađe što savršenije oblike **SURADNJE** svih članova Crkve da se **DANAŠNJEM VREMENU** po Crkvi događa spasenjski čin za svakoga čovjeka. Crkva kao zajednica u svom poslanju nužno je suradnička, ali je svako vrijeme tražilo svoje oblike zajedničke suradnje. Naše vrijeme je, izgleda, u tome više zahtjevno, nego prijašnja vremena. Svijest o sebi, svijest da smo svi mi Crkva, svijest suodgovornosti i putevi suradnje su očekivanja Crkve na ovoj Sinodi.

A što je naš poziv? — Rasti u vjeri Crkve. Voljeti tu Crkvu, koja smo mi svi. Upoznavati i tražiti puteve suradnje a nadasve, sada, dok traje Sinoda, biti u savršenom jedinstvu molitve i ljubavi u Duhu Svetome sa biskupima na Sinodi. Moliti i moliti vjerno, ustrajno i sa ljubavlju. Sinoda će donijeti jasne smjernice i jake poticaje ako budemo znali izmoliti od Duha jasnoću i jakost te veliku poniznost da prihvatimo nauku i glas Sinode a odgovorimo na očekivanja našega vremena jasnim glasom koji se izgovara životom: **JA SAM CRKVA KRISTOVA, ZNAK SPASENJA i u suradnji, suodgovornosti i ŽIVOTOM U LJUBAVI POSTAJEM SVJEDOK SUVREMENOM SVIJETU.**

S P A P O M

I V A N O M

P A V L O M II.

Teško je slijediti Papinu veoma živu djelatnost u razmacima od tri mjeseca, u vremenu kada izlazi naš list, zato se zadovoljavamo kraćim prikazima te obilate djelatnosti i u izboru dajemo prednost događajima koji imaju značenje za opću Crkvu i posebno onima koji imaju posebnu poruku Crkvi u našem narodu.

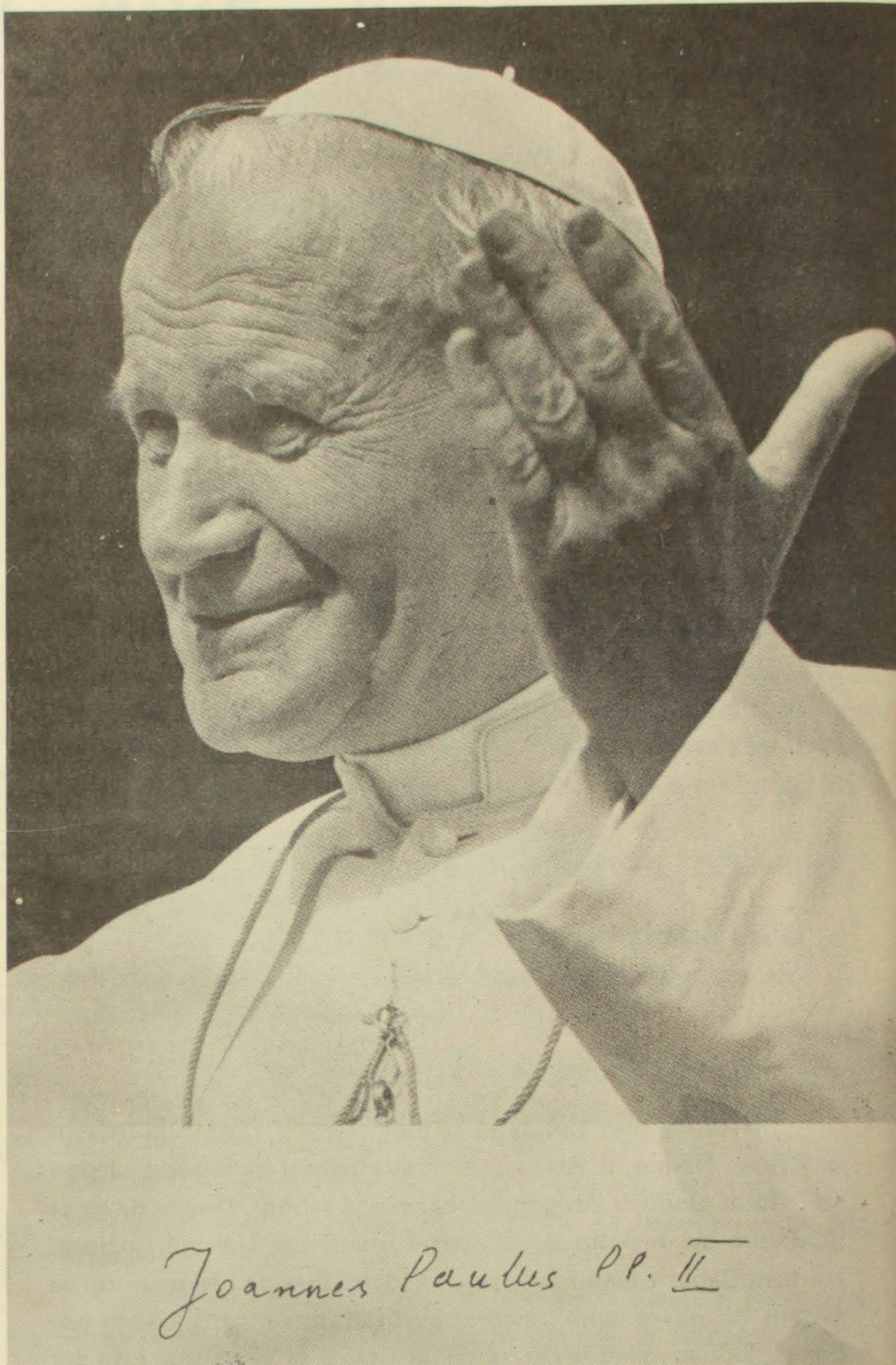
Zato je razumljivo da imaju prednost vijesti i događaji vezani za Evropu i njezine narode, posebno one slavenske i sve ono što je Papa učinio za Crkvu u našem narodu. Jer, ako katolicitet za nas nije prazna riječ ili etiketa, onda se on sastoji barem u tome da smo informirani o onom što Papa misli, želi ili čini, kako u Općoj Crkvi, tako i u Crkvi u Evropi i u našoj Domovini. Želimo sve Papine nakane pomoći svojim molitvama i žrtvama. Moramo nastojati u našoj svakidanoj praksi ostvarivati, ravnati svoje djelovanje prema njegovim smjernicama.

Mi svakako želimo biti katolici, vjerni Rimu kao što su to kroz proteklih trinaest stoljeća bili naši predci.

U ZNAKU OTVORENOG DIJALOGA

Od 8. do 14. lipnja ove godine papa Ivan Pavao II. boravio je u svojoj "domovini po rođenju" kako on to voli reći, u Poljskoj. S velikom radoznalošću očekivao je svijet ovu posjetu, jer je svaki ovakav posjet novi ispit zrelosti našega pape Ivana Pavla II.

Ni sinovi Crkve nisu sa manje očekivanja pratili sva zbivanja tog, uistinu napornog puta, kako bi iz njega vidjeli nove pomake u naučavanju i životnim nastojanjima suvremene Crkve u rješavanju teških i otvorenih pitanja Crkve u pojedinom narodu ili dijelu svijeta.

Papa Ivan Pavao II.

Prva stvar, koja je jasno vidljiva iz ovog susreta, jest Papina riješenost da se svi problemi suvremenog svijeta i Crkve rješavaju u dijalogu, kako god taj dijalog može biti težak i bezizgledan.

Poznata je teška situacija u kojoj se poljski narod i Crkva u njemu nalaze u posljednja vremena. To je period od teških sukoba radništva i države sedamdesetih godina, do vremena otvorenog dijaloga u kojem su se radnici i seljaci udružili u slobodne i nezavisne sindikate, početkom osamdesetih godina. Onda slijedi ukidanje tih sindikata zavodjenjem vojne uprave. Crkva je uvijek bila svijesna da je dijalog svih zainteresiranih jedini put izlaska iz sadanje krize.

Svi Papini nastupi imali su to jasno pred očima. Dijalog kao jedini put, ali dijalog jasnih općeljudskih načela.

To je ono što je karakteriziralo sve Papine javne nastupe i govore, pa i onda kada to nekomu nije bilo drago.

Papa se jasno zauzimao za ljudska prava, deklarirana u Božjim i ljudskim zakonima. Jasno je rečeno da radnici imaju prava na samostalne, slobodne i nezavisne sindikate. Isto je to ponovio i seljacima, govoreći u Tarnowu prigodom kanonizacije Karoline Kozka, seljačke djevojčice koja je umrla mučeničkom smrću, braneći svoje ljudsko dostojanstvo pred jednim ruskim vojnikom.

S istom jasnoćom je govorio o obiteljskim, o omladinskim i čisto crkvenim problemima. Ali, ne samo da je govorio jasno, nego je uvijek nastupao s velikom ljubavlju prema svima s kojima se susretao i poticao ih da u ljubavi traže istinu i pravednost. Dijalogom u istini i ljubavi treba rješavati sve probleme, kako one unutarcrkvene, tako i one koji se tiču odnosa Crkve i suvremenog svijeta. Treba uočiti probleme odnosa Crkve i bilo kršćanskih, bilo drugovrsnih vjerskih zajednica.

Ovim putem Papa pokazuje koliko drži do dijaloga, za koji se Crkva odlučila II. Vatikanskim koncilom, ali koliko drži do načela koja proizlaze iz naravi stvari, iz Božjih i općepriznatih ljudskih zakona.

To je jasni poticaj općoj Crkvi, ali i našoj mjesnoj Crkvi da se svi problemi moraju rješavati dijalogom, ali u vjernosti općim načelima i s jasnim stanovištem ravnopravnog partnerstva za sve one koji u dijalogu sudjeluju.

Teško je prijeći i nespomenuti Papinu dirljivu ljubav prema svom narodu i Crkvi u njoj, koju je na nebrojeno mjesta i na bezbroj načina zasljedovao. Na mnogo mjesta jasno je istakao svoju pripadnost poljskom narodu, iako to ništa ne smeta njegovu poslanju univerzalnog Pastira kada je gđanskim radnicima obećao: "...odnijet ću Majci Jasnogorskoj sve što želimo!" ili kada je kiticom cvijeća, bijelog i crvenog (simbolima poljske zastave) pošao i nježno položio na grob Jerzyja Popieluszka, svećenika kojega su umorili trojica pripadnika poljske policije.

SUOSJEĆANJE SA CRKVOM U LITVI

Još za vrijeme svoga boravka u Poljskoj Papa se potužio kako mu nije omogućeno da sa Crkvom u Litvi proslavi 600. obljetnicu njihova pokrštenja. No ono što nije mogao učiniti u Litvi, učinio je u Rimu. Pozvao je u Rim 28. lipnja ove godine predstavnike svih evropskih episkopata, da bi toga dana svečanom Misom i proglašenjem blaženim litvanskog nadbiskupa Jurģisa Matulaitisa (1871 – 1927.) obilježio veliki jubilej pokrštenja litvanskog naroda.

Našu Crkvu na ovim svečanostima zastupao je naš prvi biskup i predsjednik BK kardinal Franjo Kuharić.

Blažena Hedviga Jagello, unuka Stjepana II. Kotromanića, kćer njegove kćeri Elisabete, bila je udata za ugarskog kralja Ljudevita Anžuvinskog. Blažana Hedviga (poljski Jadwiga) kao veoma mlada postaje poljska kraljica (15.10.1384.). Dvije godine kasnije ona se udaje za litvanskog kneza Jaggela, koji se prije vjenčanja sa blaženom Hedvigom dao krstiti - na krstu je uzeo ime Vladislav. Iste godine postaje kraljem poljskim. Taj događaj se smatra početkom pokrštenja litvanskog naroda. Relikvije sv. Hedvige nalaze se u krakovskoj katedrali na Wavelu.

Papa je za ovu zgodu poslao poseban apostolski list, adresiran na litvanski episkopat, čitao se po svim katoličkim župama u cijeloj Litvi.

U tom pismu Papa posebno spominje ulogu Crkve, koja se, prema njegovim riječima "toliko poistovjetila s narodnom zbiljom da su se vaši oci vazda zbijali oko Crkve, osobito u vremenima kušnje, u tamnim i bolnim časovima koji su obilježili, pa i nedavno, povijest vaše zemlje".

Zatim je govorio o ulozi obitelji u životu litvanskog naroda, koja je unatoč mnogim zaprekama i smetnjama, održala živu vjeru i kulturu naroda.

U trećem dijelu govori o velikanima ovoga naroda, počevši od sv. Kazimira kraljevića (unuka Vladislava Jagella) koji je umro 1483. god. a papa Urban VIII. ga je proglasio zaštitnikom Litve, pa do novog blaženika Matulaitisa.

Na kraju svoga lista obraća se mladima Litve da sa povjerenjem prime baštinu predaka i da je budu dostojni.

PAPINI DAROVI CRKVI U HRVATA

Najveći dar, koji je papa Ivan Pavao II. dao našoj Crkvi, jest svetkovina Majke Božje Bistričke, koja će se odlukom sv. Zbora za božanski kult br. 1785/84. od 12.11.1984. i br. 819/87. od 20. lipnja 1987. slaviti svake godine na dan 13. srpnja. Ove godine se taj blagdan slavio po prvi puta.

Time je zapravo ovjekovječen naš prvi nacionalni Euharistijski kongres (1984.), a presveta Djevica proglašena i službenim aktom Majkom Crkve i našeg Naroda. Tako će uz ime Ivana Pavla II. biti vezana ova lijepa uspomena, dokle god bude naroda i Crkve Hrvata.

Papa je također izrazio veliku pažnju time što je pozdravio malog Mateja Gašpara, petmilijarditog stanovnika zemlje, koji se odredbom Ujedinjenih naroda brojio upravo u Zagrebu. Papa se na tu činjenicu osvrnuo nekoliko puta tih dana i malom Mateju poslao svoj blagoslov i čestitke s najboljim željama.

Još je konkretniji bio Papin dar crkvi Božjoj koja je u Splitu. U okviru generalne audijencije srijedom, 24. lipnja 1987. god. Papa je blagoslovio i poklonio splitskoj konkatedralnoj crkvi sv. Petra (koja je otvorena i posvećena 26. srpnja 1987.) tabernakulum - svetohranište u obliku euharistijskog stupa, kojega je umjetnički izradio njemački akademski slikar Werner Klenk. Po završetku audijencije, Papa je osobno prišao euharistijskom stupu, koji je bio dovezen na trg sv. Petra, razgledao ga, blagoslovio i predao ključeve od svetohraništa nadbiskupu splitsko - makarskom Frani Franiću uz želju da novi život, koji će strujiti iz ovog tabernakula, prožme cijelu zajednicu Božjeg naroda Splitsko - makarske nadbiskupije, a osobito mlade.

Mjesec dana kasnije, na generalnoj audijenciji sv. Otac je pozdravio nadbiskupa splitsko - makarskog Franu Franića i skupinu od oko 900 mladih njegove nadbiskupije, sa skupinom iz Varaždina i Duborvnika. Tom zgodom je zahvalio što su došli proslaviti Marijinu godinu s Papom u Rimu, a zatim je rekao: "Neka vam Gospa pokazuje pravi put u životu, molite joj se da vas dovede bliže Isusu". Ova skupina hrvatskih hodočasnika slavila je 23. srpnja Euharistiju u dvorištu papinog ljet-

nikovca u Castel Gandolfu sa sv. Ocem. Tom zgodom je sv. Otac u homiliji poručio: "Promičite solidarnost bez izuzetka i jednako dostojanstvo svih ljudi koji su obdareni temeljnim i neotuđivim pravima... s mladima Evrope, nadahnjujući se na zajedničkim kršćanskim vrijednostima, nastavite graditi bolji i pravedniji svijet, utemeljen na solidarnosti".

Govoreći o posveti konkatedrale sv. Petra u Splitu, sv. Otac je rekao da će ona biti trajno svjedočanstvo vjekovne odanosti hrvatskih katolika Petrovoj Stolici i Rimokatoličkoj crkvi. Budite ponosni na svoju bogatu kršćansku baštinu svoga naroda "koji je od davnine smatran narodom sv. Petra".

L I K

50 GODINA SVEĆENIŠTVA BISKUPA MATIJE ZVEKANOVIĆA

50 GODINA U BOŽJEM VINOGRADU

Nikada se biskup Matija Zvekanović nije potpuno rastao od dragih vinograda među kojima je rođen daleke 1913. godine. I sada još s velikom ljubavlju njeguje lozu u biskupskom dvorištu...

No, s još većim marom radi on u Božjem vinogradu već punih 50 godina. Otkad je biskup Lajčo Budanović položio na nj ruke i podijelio mu sv. red svećeništva, Božji vinograd i briga za duše njegova je jedina životna preokupacija.

Već sama činjenica da je netko svećenik punih 50 godina svjedoči o mnogim zlatnim plodovima koje je dotična osoba "rodila" Crkvi i narodu komu je služila.

I upravo zato je zlatni svećenički jubilej uvijek lijepa prigoda za zahvalno slavlje. S jedne strane zlatomisnik zahvaljuje Bogu za sve milosti koje je primio kroz tolike godine svog svećeničkog života, a s druge strane vjerni puk, koji se okuplja na takva slavlja, zahvaljuje Gospodinu što im je dao dobrog i vjernog svećenika koji je tolike krstio, tolikima olakšao savjest u sakramentu sv. ispovijedi, tolike snažio tijelom Kristovim, tolike tješio bolesničkim pomazanjem, za tolike prikazao žrtvu sv. Mise, tolikim zaručnicima blagoslovio ženidbu, tolike učio na vjeronauku i još više njih poticao na dobro preko propovijedi...

Iz tih razloga okupili su se vjernici grada Subotice i okolice na svetkovinu apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla, 29. lipnja 1987. godine u dragoj subotičkoj katedrali - bazilici.

Zlatomisnik je bio njihov biskup Msgr. MATIJA ZVEKANOVIĆ. Veliko zvono subotičke katedrale pozivalo je vjernike da se u 18 sati okupe na ovo nesvakidašnje slavlje. Ovom slavlju poseban ton dalo je i đakonsko ređenje toga dana. Ima li ljepšeg prizora do li onog kad ovce slijede svog pastira - kad mladići krenustopama svog biskupa prema svećeničkoj službi!? A taj prizor vidjeli smo na zlatomisničkom slavlju biskupa Matije Zvekanovića.

Uz biskupa je vlč. Lazar Ivan Krmpotić kojeg je na ovaj dan prije 25 godina zaredio za svećenika sam Jubilarac, zatim o. Ivan Strilić DI, profesor naših novozaređenih đakona, iz Zagreba. Tu su i drugi svećenici grada i okolice, te lijepi broj naroda Božjega.

Svečana biskupska Misa i đakonsko ređenje išlo je svojim redovitim tokom. Poslije pričesti je preč. Blaško Dekanj, dekan i biskupijski savjetnik pročitao pismo koje je sv. Otac Ivan Pavao II. uputio našem biskupu za njegov zlatni svećenički jubilej. To pismo donosimo u cijelosti:

Sveta Misa zahvalnica biskupa Matije Zvekanovića

Časnom Bratu
Matiji Zvekanoviću
subotičkom biskupu

Budući da se približuje pedeseta obljetnica onoga dana kada si primio svećeništvo, ne možemo, Časni Brate, a da posebnom radošću ne sudjelujemo u ovoj proslavi zajedno sa klerom i vjernicima Subotičke biskupije, izražavajući time Tebi dužnu ljubav. Isto tako želimo, barem kratko podsjetiti i na Tvoju službu. Svećenikom si postao na blagdan svetih apostola Petra i Pavla, te po svoj prilici slijedeći njihov primjer, više si godina uz obilne plodove neumorno razvijao vlastitost ovoga reda. Za stvari Crkve si izravno zauzet, kako je to odsijevalo iz Tvojih čina. Postao si dostojnim da budeš uzdignut na biskupsko dostojanstvo, to jest do sakramentalne punine po kojoj se čovjek potpuno posvećuje službi upravljanja Božjim tajnama (usp. 1 Kor 4, 1). Imenovan si naslovnim biskupom Burce, a poslije nekoliko godina, obzirom na darove i sposobnosti prikladne za vodenje duša, postavljen si za subotičkog biskupa.

U upravljanju ovom biskupijom pokazao si se revnim. Ojačan nutarnjim životom, skrbiš za sve kršćanske vjernike, a isto tako i za svećenike, osobito za starije, za koje si izgradio i poseban dom, kako bi im se pružilo što ugodnije boravište. U poštivanju Krista i Crkve pokazao si se postojanim: a to je čvrsti znak duše koja poštiva Vrhovni autoritet i crkveno zajedništvo, koje u ljubavi i istini biskupa utvrđuje. Osim toga mnogo pastoralne brige i rada posvetio si svim različitim naro-

dima svoje biskupije: htio si biti Pastir svima, nasljeđujući Krista, koji je za sve krv svoju prolio, ljubeći sve istom ljubavlju. Uostalom znak je Tvoga upavljanja bila razboritost, da se ne bi remetio mir duše kako onaj nutarnji, tako i onaj vanjski.

Sve što rekosmo, samo u glavnim crtama označuje Tvoje djelo i Tvoju sliku Pastira. Ali pedeset godina je vrlo dugo vrijeme, koje bi ljudski duh opet mogao prijeći, i samo ponešto od značajnih momenata ostaje u duši, a manje stvari iščežavaju iz našega sjećanja. No, ništa potpuno ne propada i sve stvari, pa makar i najmanje, učinjene za Boga, za dobro čovjeka, ostaju za svu vječnost. Nekakav njihov miris ostaje u nama; to je Kristov miris (usp. 2 Kor 2, 15), kojim ugodno miriše život dobrih, kojim miriše Tvoj život, časni Brate. Budi dakle, svjestan da si Ti svim silama nastojao vjerno ispunjavati svoju dužnost. Takva dobra savjest najbolji je dar Gospodinu. Veseli se, dakle, zahvalan u Gospodinu, izdašnom darovatelju pomoći; nastavi svoj put na kojem Ti srdačno čestitamo, a ujedno molimo da Te dugo zdravoga čuva.

U Kristu, Poglavaru Pastira, pozdravljamo Te i vrlo rado podjeljujemo APOSTOLSKI BLAGOSLOV, a što želimo da priopćiš svim vjernicima grada Subotice.

Dano u Vatikanu, dne 6. lipnja 1987. godine, devete godine našega Pontifikata.

IVAN PAVAO II. s. r.

Dekan Blaško Dekanj čita Papino pismo našem Jubilarcu

Svečani biskupski blagoslov

Poslije toga je Jubilarca pozdravio generalni vikar Subotičke biskupije Msgr. Rehák József i to na latinskom, hrvatskom i mađarskom jeziku. Ovdje donosimo doslovni tekst njegovog pozdrava na hrvatskom jeziku.

Preuzvišeni gospodine Biskupe, dragi i dični Svečaru, Jubilarče!

Pred točno 50 godina stajali ste pred tadašnjim nadpastirom Lajčom Budanovićem, očekujući polaganje njegovih ruku na svoju glavu. Obećali ste njemu i Gospodinu Bogu vjernost u službi Božjoj za spas Vama povjerenih duša.

Otada je prošlo 50 godina, postali ste zlatomisnik, ovjenčani ste krunom vjernog svećeničkog služenja i vjernosti kroz pola stoljeća.

Pola stoljeća! Koliko je to samo dana: 50×365 ? Samo 17. 250 dana? Ne čini Vam se ovo vrijeme malom vječnošću, danas, kada gledate unazad?

Koliko ste prikazali Svetih Misa, koliko ste sv. pričesti podijelili, koliko odrješenja dali... Tko bi mogao sve ovo nabrojiti i točno znati?

Sve ovo neka bude briga nebeskih pisara, koji neka i dalje vode evidenciju o Vašem revnom služenju Bogu i puku Božjem!

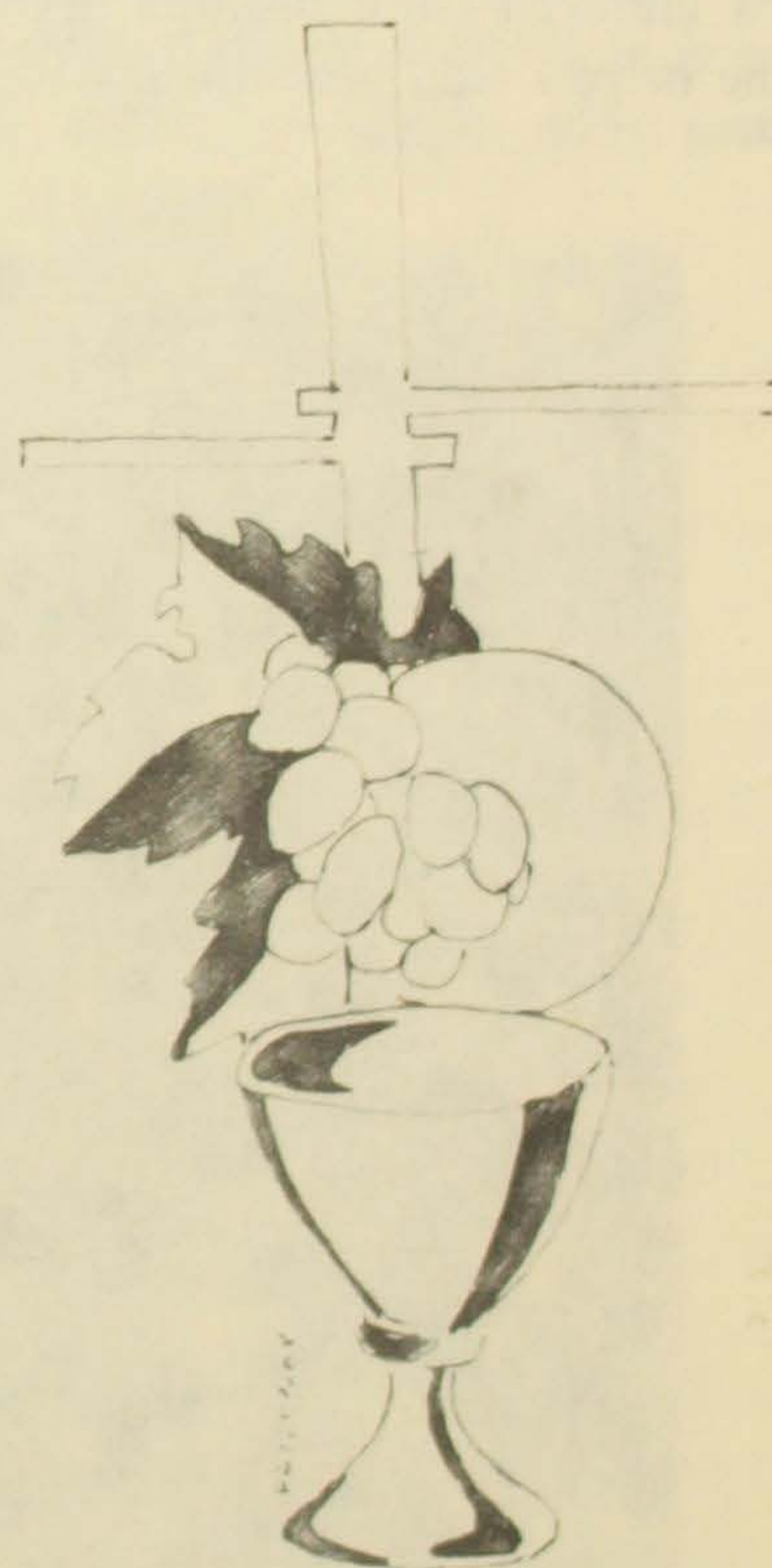
Ovo je čast i za nas, da smijemo biti dionici Vaše radosti!

Ovo je čast i za nas, da smijemo Bogu reći hvala za Vama udijeljene milosti.

Ovo je čast i za nas, jer smijemo čestitati Vama na ovom zlatnom jubileju:

“Okrijepi ga, jaki Bože, na mnogaja - sve do raja!”

U ime prisutnog klera našega grada, kao i cijeloga pastoralnoga svećenstva naše biskupije, zajedno sa narodom Božjim, čestitam Vam zlatni jubilej: Bog Vas poživio! Živjeli!”

POZDRAVNI GOVOR ČLANA PASTORALNOG VIJEĆA

Zatim je Slavljenika pozdravio član Pastoralnog vijeća Crkvene općine sv. Terezije:

Preuzvišeni gospodine Biskupe, zlatomisniče!

Iako znamo da u svojoj skromnosti ne slavite svoj ZLATNI JUBILEJ SVEČENIŠTVA – mi Vaši vjernici – u ime svih katolika u Subotičkoj biskupiji, koju Vi s uspjehom vodite skoro 32 godine – upućujemo Vam riječi ČESTITKE I ZAHVALE!

Dok gledamo danas Vaša umorna ramena od pastirske revnosti za svoje stado, mislimo na Vaš mladenački žar, čvrstu i odlučnu volju te veliku ljubav prema svetoj Crkvi i svojim vjernicima, a veliku vjernost i poštovanje prema sv. Ocu!

Vašim polaganjem ruku skoro su svi naši svećenici primili sakrament sv. Reda i svećeničko poslanje. Oni su sad naši duhovni pastiri. Tisuće nas je, čija ste čela opečatili darom Duha Svetog širom biskupije. Koliko nas je krštenih i priključenih Vašem stadu...

Podigli ste velikim žrtvama drugo sjemenište "Paulinum" kao zjenicu oka za odgoj naših kandidata za svećeništvo. Proveli ste koncilsku obnovu sv. liturgije i preuredili oltare i crkve za novo i prikladnije slavljenje Boga.

Nekadašnju Apostolsku Administraturu Bačke podigli ste na titul samostalne Subotičke biskupije koja leži na temeljima stare Bačke nadbiskupije. S nama ste uvijek po našim svetištima, prošteništima i svugdje, gdje se okuplja Vaš vjerni narod...

Svjesni smo briga, strahova, potreba i poteškoća koje prate svećeničku, a još više biskupsku službu sadašnjeg vremena. Ali, što su vremena teža, tim je časnija Vaša uloga i veća Vaša zasluga, osobito pred Bogom, a i pred ljudima.

Nismo namjeravali sve nabrajati što je nastalo, što je obnovljeno, što je sačuvano, a što spašeno Vašom zaslugom kroz proteklih 50 godina, počevši od Đurđina gdje ste počeli svoju svećeničku službu pa sve do župe sv. Terezije, gdje ste bili kao biskup ujedno i župnik. To prepuštamo onom koji "vidi u tajnosti", već želimo s Vama zajedno moliti "Gospodara žetve" da Vam udijeli dobro zdravlje i mirnu starost kako biste nas i dalje vodili da jednom u krilu Očevu bude i stado i hrabri pastir.

Gospodine Biskupe! Hvala Vam za sve žrtve, molitve i sv. Mise koje ste kroz 50 godina prikazali za nas i cijelu Vašu biskupiju. Živjeli!

(U subotičkoj katedrali - bazilici sv. Terezije, 29. VI 1987.)

Nakon toga biskupa su pozdravili mladi u narodnim nošnjama prigodnim recitacijama.

Na kraju smo zapjevali svečanu zahvalnicu - "Tebe Boga hvalimo", da tako još jednom Bogu zahvalimo za sve što nam je udijelio po jubilarcu biskupu Matiji Zvekanoviću kroz punih 50 godina njegovog neumornog svećeničkog rada.

Naka mu Gospodin udijeli snagu da i kroz preostali dio svoga života može raditi kao vrstan vinogradar u vinogradu Gospodnjem!

A. A.

ZLATNI JUBILEJ GOSPODINA GAVRE CRNKOVIĆA

S godine na godinu i dođe do pedeset. To pak nije šala! To je pored svega i milost. Izgleda da su je dobili baš oni koji su na početku svog svećeništva 1937. god., od njih petnaest koliko ih je bilo te godine mladomisnika, za koje se najmanje mislilo: Msgr. Matija Zvekanović, biskup koji je bolovao od tuberkuloze i jubilarac g. GABRIJEL CRNKOVIĆ koji je brzo obolio na želudac i takav ostao do danas.

Zlatomisnik vlč. g. Crnković bio je kratko na Đurđinu, u sv. Mariji i Kelebiji, te u Somboru, Sonti, Subotici (Sv. Juraj, sv. Terezija i sv. Roko). Najduže je bio župnikom u svojoj rodnoj župi Isusova Uskrsnuća u Subotici (15 god.) i novih petnaest godina svakodnevno dolazi iz sjemeništa pomagati. Zato je želio u svojoj župi proslaviti svoj zlatni jubilej.

Tako je 12. srpnja 1987. god. crkveno zvono na župskoj crkvi Isusova Uskrsnuća pozvalo brojne župljane, njegove rodake, prijatelje, mlade i stare na 9 sati, na jubilarnu zlatnu Misu koju je prikazao uz asistenciju dvojice đakona: Miroslava Orčića i Franje Ivankovića, te Bele Stantića, sadašnjeg župnika.

Krenula je duga povorka ministranata, mladih u narodnim nošnjama, te djece u bjelini i svećenika gostiju.

Ispred olatara sva se ta četa mladih rasporedila i radosno čestitala jubilarcu u ime naše župe. Uz vodstvo veselih mladih tamburaša cijela je crkva sudjelovala pjevajući: "Svećenika, Majko, svojoj Crkvi daj, koji će nas, Majko, voditi u raj"!

Sveta Misa se lijepo odvijala uz svečano pjevanje i čitanje. Jubilarčev učenik - sadašnji župnik, vlč. Bela Stanitić je u propovijedi naglasio veliku skromnost našeg vlč. Gavre, ali je zato istakao da je uvijek bio prisutan gdje treba biti prisutan svećenik: kod bolesnika, u ispovjedaonici, na vjeronauku i svugdje gdje je potreban Krist. Pozvao je sve da zahvaljuju Bogu za brojne milosti koje je Bog udijelio preko ruku gospodina Gavre (kako ga svi zovu), a i da se zahvalimo jubilarcu što je svoju slobodu htio pokloniti nama i mnogima za spasenje.

Na kraju su jubilarcu čestitali i njegovi mladi rođaci i predali mu cvijeće.

Svima je bilo drago kad je župnik na kraju pročitao pismenu čestitku Msgr. Matije Zvekanovića, biskupa, te s tim u vezi odlikovanje za počasnog konzultora s crvenim pojasom i biretom.

Nakon osobne zahvale samog jubilarca, prešli smo na drugi dio proslave koja se odvijala pod šatorom u dvorištu župskog stana, u Gajevoj ulici br. 2.

SREBRNI JUBILEJ SVEČENIŠTVA
GLAVNOG UREDNIKA "BAČKOG KLASJA"
LIC. LAZARA IVANA KRMPOTIĆA

Još se nije ni stišalo zlatomisničko slavlje biskupa Matije Zvekanovića, a vjernici grada Subotice bili su dionici novog slavlja. Srebrni jubilej svećeništva u subotičkoj katedrali - bazilici sv. Terezije, 5. srpnja 1987. god., slavio je glavni urednik našega lista preč. g. Lazar I. Krmpotić, bački dekan i župnik bačkopolanački.

Zahvalnu sv. Misu jubilarac je služio u katedrali u 11 sati. Želio je Bogu zahvaliti za sve što mu je učinio i za sve što je po njemu učinio drugima kroz 25 godina svećeničkoga služenja. Želio je Boga moliti za oprostjenje zbog slabosti i propusta u životu i tražiti od Njega nove, neophodne milosti za budući svećenički život; i želio je sve to učiniti u onoj istoj crkvi u kojoj je prije 25 godina postao svećenik.

Slavlje srebrne Mise započelo je prigodnim recitalom uz pratnju tamburica. Recital, koji se sastojao iz pjesama Alekse Kokića, Kate Ivanković i Tone Kujundžić, je pripremio i sa mladim vjernicima izveo vlč. Bela Stantić, župnik subotičke župe Isusova Uskrsnuća. Naizmjenice smo slušali stihove pjesama i pjevanje duhovnih šansona.

Mladi su pozdravljali slavljenika:

Svečano jutro je svanulo,
ravnice, tiho šute,
Njive se zlatom osule,
Klasovi polako žute...

Danas se eto skupljamo,
U dragoj katedrali,
Da bi svi radosni, sretni,
Svom Bogu, hvalu dali.

Jer evo, sin naših ravnica,
I dijete našega grada,
Slavit će SREBRNI JUBILEJ
Svog svećeničkog rada.

Stanite, veliki putniče Božji!
Od Subotice do Bačke Palanke,
Zagreba, Rima, Mostara...
Vi ste svećenik Isusa Krista
Službenik svetog Božjeg oltara.

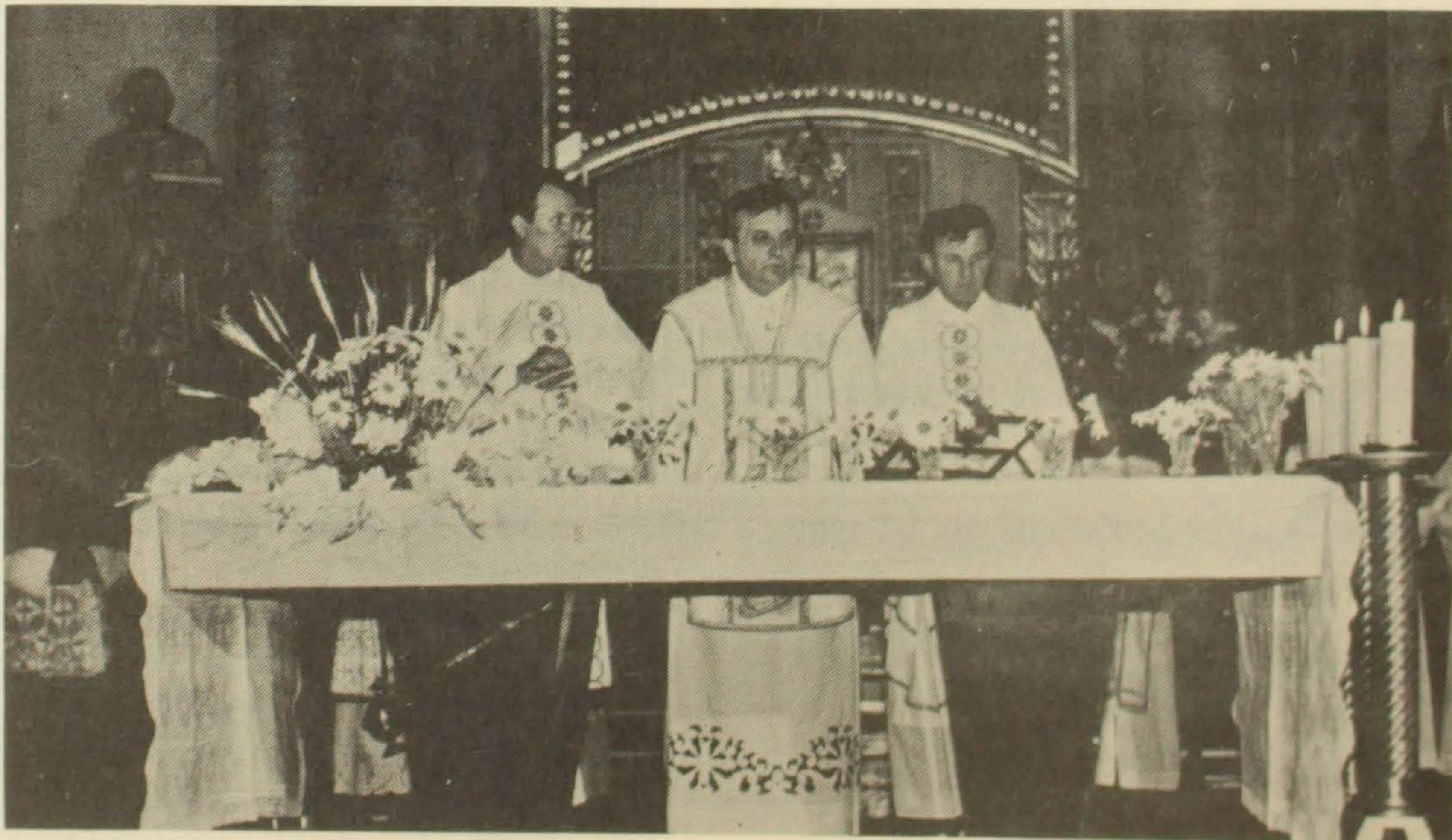
Gospodin još treba dlanove Vaše,
U misiji svojoj za spasenje svijeta.
Ljubav Vašega srca za Njega i duše,
Nek gori vjerno još mnogo ljeta...

A zatim su se pokušali staviti na njegovo mjesto i pjevati njegovim srcem:

"O Bože, zar si pozvao mene
Tvoje usne moje rekoše ime!
Svoju lađu sada ostavljam žalu,
Odsad idem kamo šalješ me Ti!"

Ili dočarati svećeničku službu:

"Ja sam glasnik velikoga Kralja,
Poslan na raskršća života,
Gozbi da vječnoj dovodim goste,
da svijetu rečem što je ljepote!"

Slavljenik Lazar I. Krmpotić za vrijeme svečane Mise

Mladi tamburaši su pozdravili našeg slavljenika

“A tambura tako lipo svira ko da note par slavuja bira”, to smo doživljavali dok su tamburice tiho pratile recital, svirajući poznate melodije: Kolo igra, tamburica svira ... i Podvikuje bunjevačka vila...

Nakon ovog kratkog pozdrava i čestitke sv. Misu je započeo sam jubilarac Lazar I. Krmpotić. Uz njega su bili njegovi prijatelji don Srećko Majić, župnik iz Studenaca u Hercegovini, te don Marijan Bevanda, misionar u Zapadnoj Njemačkoj, inače rodom iz Hercegovine, zatim vlč. Vinko Beraković iz Lovasa u Đakovačkoj biskupiji, vlč. Zvonko Blaško iz Beograda, vlč. Jakob Pfeifer, župnik u Odžacima, o. Mato Miloš, karmelićanin iz Sombora; na Misi je bilo prisutno i oko 15 svećenika iz Subotice i okolice, a također i Lazini prijatelji: protosindel prof. Stefan Čakić iz Novog Sada i evangelički pastor Mihal Kolar iz Bačke Palanke sa svojom suprugom. U asistenciji su bili i đakoni Franjo Ivanković i Miroslav Orčić.

U uvodnoj riječi Slavljenik je pozdravio sve prisutne svećenike, redovnice te svoju rodbinu među kojima na prvom mjestu svog oca koji je za ovu zgodu došao iz Canade, gdje živi već dugi niz godina.

Homiliju je održao katedralni župnik vlč. Stjepan Berečić. On je na početku propovijedi istakao kako je Lazara prvi put susreo kao bogoslova u karmelskom samostanu u Somboru na blagdan Karmelske Gospe, i onda je dodao: “Tada ni pomisliti nisam mogao, da taj mladi bogoslov dolazi u Karmel, majku da nađe. Majka mu je umrla kad mu je bilo šesnaest godina. A mladom bogoslovu treba majka! Bogoslov ne može biti siročić. Zato Lazar živi kao Marijino dijete /.../ Na svoju Mladu Misu

pošao si bez oca, bez majke (takorekuć) bez rodoslovlja, da ostaneš vječno svećenik, svećenik po redu Melkisedekovu (usp. Heb 7, 3). Zato je Tvoja Mlada Misa u crkvi sv. Roka u Subotici za Tebe i za sve koji Te vole, bila jedinstven doživljaj. Kraj Tebe nije bilo oca Tvoga da Te blagoslovi, ni majke da se s Tobom raduje. Rekao si tada: ‘Pristupit ću k žrtveniku Božjem, k Bogu koji razveseljuje mladost moju’ (usp. Ps 43, 4). Bez oca i bez majke stajao si pred Bogom, da on jedini bude radost Tvoja! Možda Ti je ova Srebrna misa i od one Mlade Mise draža, jer se danas s Tobom ovdje raduje i Tvoj otac”.

Zatim je naglasio kako je Lazar rastao uz dobre svećenike Blaška Rajića i Ivana Kujundžića koji su ga naučili da “svećenik mora voljeti čovjeka i narod kojemu je poslan. Svećenik mora voljeti zavičaj bački, u srcu mora nositi žed za ljepom riječi, svećenik mora biti rodoljub! Kraj takvoga si svećenika stasao! Zahvali Gospodinu danas i za tu milost! Zahvali Gospodinu za takvu mladost!”

Onda je istakao Slavljenikovu ljubav prema sv. Braći Ćirilu i Metodu (toga dana, 5. srpnja, po kalendaru se slavi blagdan sv. Ćirila i Metoda): “... nasljedujući ćirilometodsku misao, gonjen ljubavlju prema Crkvi, prema ovoj našoj konkretnoj, potrudio si se, da se spretno služiš jezicima kojim naši vjernici govore: i mađarski, i slovački, i njemački si naučio da poput svete Braće, u svojoj više jezičnoj župi i dekanatu svakom na njegovom jeziku mogneš govoriti. To je pravo bačko rodoljublje. Pravi si svećenik naše Bačke. Zahvali Gospodinu i za te darove i molli Gospodina, da nam dade mladih svećenika, koji će Te u toj širini srca nasljedovati!”

Propovjednik nije mogao a da ne naglasi i Lazarov ekumenski žar: "Gospodin Te blagoslovio velikom otvorenošću prema ljudima različitih vjera i uvjerenja. Zato si se uvijek trudio oko ekumenizma. U Tvojim župnoj crkvi, kao i za Tvojim stolom nerijetko susrećemo svećenike i vjerske službenike bratskih kršćanskih Crkvi. Oni su i danas ovdje da za Tebe mole i da se s Tobom raduju. I za to zahvali Gospodinu!"

Zatim je istakao i njegovu ljubav prema svom vlastitom narodu koja se očituje u različitim akcijama: "Uvelike si nastojao da subotička Dužijanica bude bogatija i življa, dodamo li k tome i 'Bačko klasje' i 'Subotičku Danciu', onda znademo da je Gospodin po Tebi drugima puno učinio... Tvojim zalaganjem i nastojanjem proslavili smo i 300. obljetnicu obnovljene crkvenosti među Hrvatima u Bačkoj, doživjeli smo lijepi znanstveni skup... Ti si radnik koji je oko same 'Subotičke Danice' okupio preko pedeset suradnika. Gledao sam Te, kada su Te kritike bile poput pljuska. Ti ni tada nisi prestao biti marljivi djelatnik za dobro male nam bunjevačke grane, za dobro naše Subotičke biskupije. Činjenica da djeluješ u dijaspori nije Te oborila u letargiju, nego si se zauzeo za dobro obitelji, za stvar ekumenizma, za bolju sutrašnjicu".

Vlč. Beretić je svoju propovijed završio pozivom na molitvu: "Molimo Blaženu Djevicu Mariju, molimo Gospu Radonu Bačku! U godini smo Marijinoj! Molimo je da zajedno s našim slavljenikom svi svećenici naše biskupije još više zavole Crkvu, olatar, rod svoj, Bačku našu! Molimo svetu braću Ćirila i Metoda za rascvat Crkve u ovim krajevima, koje su njihove stope posvetile! Molimo svetu Braću za napredak svih kršćanskih

Crkvi. Molimo i sv. Pavla apostola, da nam kod Isusa, jedinog velikog svećenika isprosi mnogo požrtvovnih, dobrih svećeničkih i redovničkih zvanja! Molimo Mariju, neka nam isprosi milost da nam svima postane geslom riječ našega Pape, Ivana Pavla II.: SAV TVOJ! Tako ćemo se moći radovati i novim svećeničkim redenjima i redovničkim zavjetima. Amen!"

Nakon Vjerovanja i molitve vjernika koje su predmolile djevojke u bjelim haljinama, slijedila je prikazna procesija. Djevojke u bjelini prinijele su slavljeniku štolu kao simbol svećeništva, zatim kruh i vino za euharistijsku žrtvu, cvijeće, uvezana godišta "Bačkog glasja", te uramljeni svećani blagoslov sv. Oca kojim blagoslivlje Lazara I. Krmpotića kao glavnog urednika Bačkog klasja te sve čitatelje ovoga lista.

Poslije pričesti Marijana je, uz pratnju orgulja, pročitala pjesmu Vite Grunčić: "Ja ću biti jakost tvoja...". Pjesma nastoji izraziti svećenikovu dušu dok slavi 25. obljetnicu misništva:

"I evo sa Tobom Bože koračam dvadesetpet ljeta.
Uz milost Tvoju u službi sam Tvojim,
znajući da nikad nisam sam.
I skupljam: ljubav, patnje, radost i suze,
strah, vjeru i nadu duša
da Ti za uzdarje dam...
Hvala Ti, Bože, za snagu i milost.
Pomozi mi i dalje i daj da svi, koje si mi povjerio
svojim životom i radom Te hvale;
da i dalje ulijevam u srca mir, ljubav, nadu,
da s ljubavlju prihvatim i povedem k Tebi
sve bolne, siromašne, prezrene i male..."

Mladi u narodnoj nošnji izveli su recital u čast L. I. Krmpotića

Djevojke u bjelini sa svećeničkim simbolima i darovima

Nakon sv. Mise uzvanici su prešli u sjemenište "Paulinum" k obiteljskom stolu oko kojeg se našlo do 150 Lazarovih rođaka i prijatelja.

Ravnatelj stola bio je vlč. Andrija Anišić, prefekt sjemeništa. Časne sestre, đakoni, bogoslovi i mladi spretno su posluživali goste. Ukusno jelo, koje su pripremile naše časne sestre kuharice, začinjavali su i pozdravni govori, a bilo je puno onih koji su Lazara pozdravili, evo ih poimence: dr Marin Šemudvarac, Msgr. RehákJózsef, preč. Blaško Dekanj, preč. Ivan Topalić, o. Mato Miloš, karmelićanin, vlč. Jakob Pfeifer (u ime Bačkoga dekanata), vlč. Zvonko Blaško, prof. dr Stefan Čakić, g. Mihal Kolar, evang. pastor, zatim predstavnik Organizacionog odbora za proslavu 300. obljetnice..., predstavnik Uredništva Bačkog klasja i Subotičke Danice i predstavnik katedralnog zbora "Albe Vidaković". Organizacioni odbor je u znak zahvalnosti darovao svom predsjedniku kasetofon, Uredništvo "Bačkog klasja" umjetničku sliku, ulje na platnu, Gustava Matkovića "Salaš", a članovi kat. zbora cvijeće.

Osim govora specifičan začim ovom slavlju dali su mladi tamburaši svojim sviranjem i pjevanjem, a u pjevanju su im zdušno pomagali i članovi katedralnog zbora.

Pri kraju ručka Lazara i njegove goste pozdravio je i biskup Matija Zvekanović, koji nije prisustvovao cijelom slavlju zbog krizme koju je toga dana imao u Tavankutu.

I na kraju, ono što je možda trebalo doći na početak, par osnovnih podataka o samom slavljeniku:

LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, rodio se u Subotici, 14. travnja 1938. godine na području župe sv. Roka, od oca Stjepana i majke Julijane, rođene Stipić. Osnovnu školu i građansku gimnaziju završio je u Subotici, a zatim odlazi na Teološki fakultet u Zagrebu, gdje 1962. godine s uspjehom završava bogoslovne nauke.

Za svećenika je zaređen 29. VI. 1962. godine u subotičkoj katedrali, po rukama biskupa Matije Zvekanovića. Kapelanom je bio u Adi od 20. IX. 1962. – 2. VI. 1964. godine, potom je tri mjeseca administrirao u Bačkom Monoštoru, a onda odlazi za privremenog upravitelja župe u Bačku Palanku i tamo ostaje do danas.

13. VI. 1964. godine postigao je akademski stupanj LICENCIJATA iz teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. U svojoj licencijatskoj radnji obradio je "Odgoj predškolskog djeteta u Družbi sestara Kćeri Milosrđa".

Nakon što se preč. g. Ivan Topalić povukao u mirovinu, biskup ga je 12. X. 1978. godine imenovao bačkim dekanom.

Aktivan je član u više vijeća BKJ, a također i u par vijeća Subotičke biskupije.

Dugi niz godina bavi se izdavačkom djelatnošću. Započeo je izdavanje župskoga lista "Horizonti", koji je 1978. godine prerastao u dekanatski, odnosno dijecezanski list "Bačko klasje", kojemu je od početka do danas glavni i odgovorni urednik. 1984. godine sa uredničkim vijećem izdaje Subotičku Danicu, kojoj je i danas odgovorni urednik.

Na koncu i mi svom glavnom i odgovornom uredniku čestitamo ovaj lijepi jubilej i želimo i molimo od Gospodina puno milosti i snage da može i dalje svim žarom srca svoga služiti Bogu i "dvoriti" svoj narod s puno ljubavi, jer kako sam napisao na spomensličici "u predvečerje života bit ćemo suđeni po ljubavi".

Na inicijativu Lazara Ivana Krmpotića, 23. lipnja 1987. godine u zagrebačkoj katedrali sabrala se generacija svećenika koji su svoje studije završili na zagrebačkom Bogoslovskom fakultetu 1962. godine i te godine bili zaređeni za svećenike.

U sakristijskoj kapeli zagrebačke katedrale koncelebrirano slavlje je predvodio prvi biskup Crkve u Hrvata, njegova uzoritost kardinal Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački i predsjednik BKJ.

U koncelebraciji je sudjelovalo 19 jubilanata, od 31 zaređenog te godine. Neki su već preminuli, a većina odsutnih se je ispričala da nisu mogli doći, bilo radi velike udaljenosti (oni koji su u inozemstvu), bilo radi bolesti ili neodgovodnih poslova.

U pobudnoj i ohrabrujućoj homiliji kardinal Kuharić je čestitajući jubilentima ovaj značajni životni i radni jubilej, potakao slavljenike da u snazi Riječi i Euharistije, te u zajedništvu Crkve pod zaštitom Presvete Majke Isusove i Majke naše prožive i drugi dio svog svećeničkog života.

Svečani objed, nakon prijema kod kardinala Kuharića, održan je u župnom stanu župe sv. Blaža u Zagrebu, gdje je župnik, jedan od slavljenika, Daniel Labaš.

Na svetkovinu Srca Isusova na inicijativu selenačkih slovačkih vjernika bilo je priređeno intimno slavlje u njihovoj župnoj crkvi u vezi sa proslavom Srca Isusova – zavjetnog blagdana ove župe u povodu 25. obljetnice svećeničkog jubileja Lazara Ivana Krmpotića. Prigodnim recitacijama, govorom i lijepim simboličkim darovima, htjeli su izraziti svoju zahvalnost što je bački dekan učinio na vjerskom i kulturnom polju, kako za njih Slovake u Bačkoj i Jugoslaviji, tako i za one u njihovoj staroj

Domovini i po svijetu. Posebno je spomenuto nastojanje oko izdavanja Ilustrirane Biblije na slovačkom jeziku koja je njegovom zaslugom izišla u ekumenskom izdanju tj. u suradnji Katoličke i Evangeličke crkve, uz blagoslov obojice biskupa. Biblija je u istoj selenačkoj crkvi nakon objavljivanja svečano predana članovima obiju Crkava.

28. lipnja 1987. godine svečanim Misama na hrvatskom i mađarskom jeziku u bačko - palanačkoj župnoj crkvi zahvalio je župnik Lazar Ivan Krmpotić za 25 godina svoga svećeničkog služenja, od kojih je 23 proveo u Bačkoj Palanci.

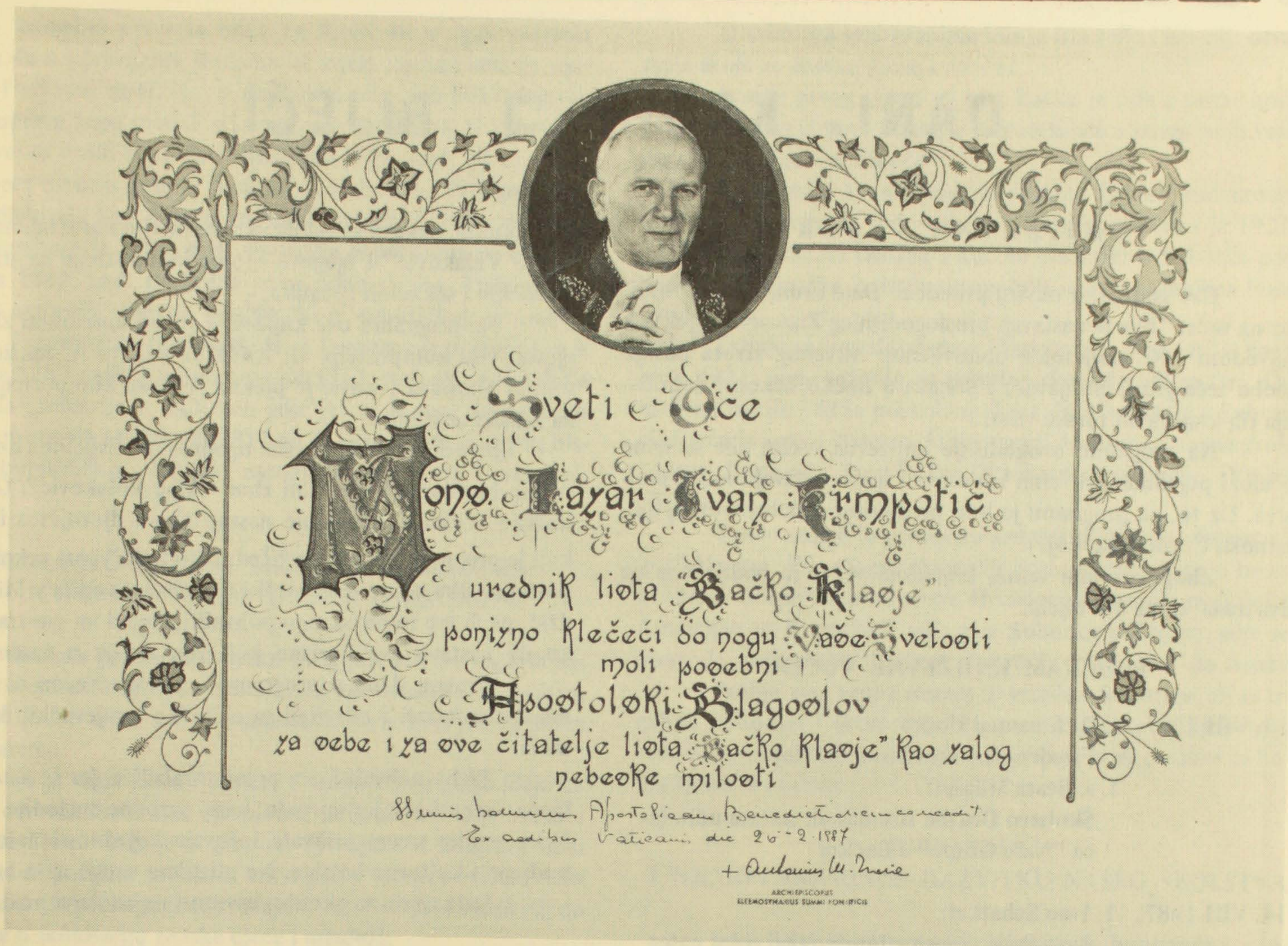
Večernju sv. Misu koncelebrirao je sa svojim pastoralnim suradnikom svećenikom mostarske biskupije, Vinkom Majićem, koji već osam godina djeluje u Bačkoj Palanci. Obilježen je zajednički srebrni jubilej obojice palanačkih svećenika. Svečanu homiliju je održao don Vinko Majić.

Poslije sv. Mise slijedilo je primanje u prostorijama župnog ureda na kojem su vjernici izrazili svoju zahvalnost svojim svećenicima, kako lijepim riječima i darovima, toliko više ljubavlju kojom je osjetljivo bilo prožeto ovo slavlje.

A. A.

Kardinal Franjo Kuharić sa svećenicima koji su zaređeni prije 25 godina

Papinski blagoslov uredniku i čitateljima lista
"Bačko klasje"

25. OBLJETNICA SVEĆENIČKOG REĐENJA ALEKSANDRA LUKIĆA

28. lipnja 1987. godine u filijalnoj crkvi Srca Isusova u Savinom Selu skromno je proslavio 25. obljetnicu svoga svećeništva Aleksandar Lukić, župnik Kucure i Savinog Sela. Budući da mu je zdravlje ozbiljno ugroženo, nije mogao svečanije obilježiti svoju obljetnicu ređenja. Ipak je želio da se taj značajni datum obilježi u sklopu prosalve svetkovine Srca Isusova.

Koncelebriranu Misu, sa slavljenikom služio je njegov kolega Lazar Ivan Krmpotić, koji je s njim zajedno zaređen za svećenika i grkokatolički kapelan Vladislav Varga iz Kucure, koji je održao homiliju na hrvatskom, a dekan bački na mađarskom jeziku.

Dekan kulski Béla Pesznyák cijelu svečanost snimio je na video kasetu tako da ovjekovječi tu intimnu i lijepu svečanost.

Sestre milosrdnice iz Titovog Vrbasa su liturgijskim pjevanjem i sviranjem uzveličale ovu svečanost.

Na koncu je otpjevan svečani Te Deum, a onda su vjernici dali oduška svojoj ljubavi prema svom pastiru, čestitajući mu jubilej, želeći mu što skoriji oporavak i dug boravak u njihovoj sredini.

Z. K.

SLAVLJE KOD ČASNIH SESTARA U ZAGREBU

Praksa je kod redovnica da svoja slavlja povezuju s Marijinim danima. Obično da tada priređuju "oblačenje" novih članica, polaganje privremenih ili doživotnih zavjeta, slavljenje 25. ili 50. obljetnice zavjeta itd.

Tako se u slavlju polaganja privremenih zavjeta kod sestara Milosrdnica u Zagrebu našla i jedna Bačvanka.

Naime, za vrijeme župnikovanja g. Ivice Sabatkaia u Bačkom Bregu (Beregu) iz te župe otišla je među redovnice ANICA GORJANAC, kćer Ane i Ivana Gorjanac, prije šest godina. Bila je uzorna i aktivna vjernica i župnik ju je blagoslovio na tom novom putu.

Nije ona jedina. Malo kasnije je MARIJA MIHAJLOVIĆ također Berežanka posla sestrama benediktinkama i sad se nalazi u Zadru.

Dao Bog da nastojanja sadašnjeg župnika Željka Augustinova oko dobre pripreve mladih za život urodi kojim dobrim duhovnim zvanjem. I ne samo u Beregu, nego i u Monoštoru, Sonti, Baču i dr.

Vjerojatno je sadašnji materijalistički mentalitet doprinio da se mladi teže opredjeljuju za duhovni stalež. Pod takvim utjecajem mladima je teže razumjeti Kristove riječi da je blaženije davati, nego primati! Podržimo ih u molitvama!

DANI KRUHA I RIJEČI

KNJIŽEVNA VEČER

Ove godine, u okviru priredbe "Dani kruha i riječi" književna večer" bila je nastavak prošlogodišnjeg Znanstvenog skupa povodom 300. obljetnice obnovljenog crkvenog života poslije seobe veće grupe Bunjevaca i Šokaca u Bačku nakon oslobođenja tih krajeva od turske vlasti.

Na programu ovogodišnje književne večeri bile su teme o ulozi pojedinih crkvenih ustanova i ljudi u razvoju našeg školstva. Uz to, na programu je bilo predavanje o dobrotvornoj djelatnosti Crkve u Bačkoj.

Zbog obimnih tema, književna večer je podijeljena na dva dana, tj. na dva dijela.

PROGRAM KNJIŽEVNE VEČERI

13. VIII 1987. 1. Dr Emanuel Hoško:
Franjevačko školstvo u Bačkoj
2. s. Beata Milašin:
Školstvo Družbe siromašnih sestara učiteljica "Naše Gospe" u Bačkoj
14. VIII 1987. 1. Ivan Sabatkai:
Ivan Palić i njegov doprinos razvitku našeg školstva
2. Lazar Ivan Krmpotić:
Karitativna djelatnost Crkve u Bačkoj

Pored ovih tema, književna večer je posvećena sjećanju na nekoliko obljetnica.

Ove godine slavimo 75. obljetnicu rođenja našeg velikog pjesnika Ante Jakšića, koji se rodio 22. travnja 1912. god. u Bačkom Bregu (Beregu). Radio je kao srednjoškolski profesor hrvatsko - srpskog jezika i književnosti u više naših gradova, a sada živi u mirovini u Zagrebu.

Na književnoj večeri oba dana recitirano je više njegovih pjesama.

Ova književna večer bila je prilika da se sjetimo 20. obljetnice smrti zaslužnog našeg kulturnog radnika i kompozitora dr Josipa Andrića, koji je umro u Zagrebu 1967. god. a rodio se 14. ožujka 1894. god. u Bukinu (danas Mladenovo) nedaleko od Bačke Palanke.

Da bismo se barem skromno sjetili ove Andrićeve obljetnice, na programu književne večeri otpjevane su njegove dvije pjesme: "Suton" su pjevale Marijana Ivković i s. Karmela Kovačević, a "Žedničko kolo" je pjevao zbor djevojčica i dječaka.

Također smo se sjetili 70. obljetnice rođenja poznatog subotičkog hrvatskog kompotizora Milana Asića, koji je rođen 1917. god. u Zagrebu, ali najveći dio života je proveo u Subotici, gdje je razvio vrlo raznovrsnu glazbenu djelatnost. Više puta

je istaknuta njegova suradnja sa subotičkim katedralnim zborom "Albe Vidaković" i njegove brojne kompozicije na stihove bunjevačkih i šokačkih pjesnika.

Na programu ove književne večeri katedralni zbor je otpjevao više kompozicija M. Asića na stihove A. Jakšića, a solo sopran Marijana Ivković je pjevala Asićeve kompoziciju "Mati" na Jakšićeve stihove.

Ljepoti priredbe i našim ugodnim doživljajima doprineo je svojim nastupom katedralni zbor "Albe Vidaković". Osobito je izazvao veliko oduševljenje nastup zbora djevojčica i dječaka, koji je otpjevao Andrićevo "Žedničko kolo" i još nekoliko kompozicija. Oba zbora je znalački uvježbala i vodila s. Mirjam Pandžić, pa ih sve treba iskreno pohvaliti, dajući im svestranu podršku da nastave ovu korisnu kulturnu misiju u našem narodu.

Drugog dana u programu književne večeri nastupili su mladi tamburaši i odsvirali su nekoliko bunjevačkih kola i pjesama.

Treba pohvaliti ove poletne mladiće, jer su nam priredili lijepe trenutke i jer njeguju naše narodne melodije i pjesme. Neka punim srcem prihvate i čuvaju vrijednosti naše narodne tradicije i kulturne baštine. Na mladima ostaje naša budućnost.

Sada ćemo se ukratko osvrnuti na održana predavanja.

FRANJEVAČKO ŠKOLSTVO U BAČKOJ

Nakon oslobođenja Bačke od turske vlasti 1686. godine franjevci su bili prvi dušobrižnici u svojim samostanima u Baču, Baji, Subotici i Somboru sve dok nisu upravu župe predali svjetovnim svećenicima u okviru Kaločko - bačke nadbiskupije.

U tom prvom periodu, dok su franjevci upravljali župama, oni su vodili brigu o prvim školama koje su bile u samostanu ili u posebnim prostorijama.

U Subotici, u suglasnosti s gradskim poglavarstvom franjevci su 1747. god. otvorili trogodišnju srednju školu, tako zvanu gramatičku školu (1. principia, 2. gramatica, 3. syntaxis) Prvi poznati nastavnik bio je fra Tomo Porubski, zatim fra Daniel Zavodski, a nakon njih niz franjevaca iz subotičkog samostana.

Kad je 1777. god. carica Marija Terezija izdala zakonsku uredbu o školama "Ratio studiorum", t. j. "Školski sustav", škole su prestale biti pod isključivim utjecajem i brigom Crkve.

Ta nova uredba carice proizašla je iz prosvjetiteljskog nazora, koji želi da centralna državna vlast u svojim rukama drži brigu za organiziranje škola koje bi trebale biti dostupne što većem broju djece.

Car Josip II. (1780 - 1790.) osnovao je naukovni fond ("fundus studiorum") u želji da se proširi mreža škola. Tako je

država formalno preuzela brigu za škole, ali je ipak zadržala praksu da u upravljanju školama uz svjetovnjake i nadalje sudjeluju i crkveni ljudi. No, u Bačkoj to više nisu bili franjevci, jer su upravu župa predali svjetovnim svećenicima. U Subotici franjevci su vodili župu do 1. listopada 1773. god. ali su 1781. god. opet otvorili srednju školu, tri razreda. Od 1794. god. škola je djelovala kao četvorogodišnja gimnazija. Novom državnom uredbom iz 1806. god. gimnazija je proširena na šest razreda, a 1862. god. proširena je na osam godina. Tada su franjevci napustili mjesto predavača u subotičkoj gimnaziji.

Franjevačke srednje škole, t. j. gimnazije postojale su u Baji od 1757. god. a u Somboru od 1763. god. ali najviše đaka je imala gimnazija u Subotici, gdje je, uz mnoge druge, učio Ivan Antunović (1826 - 1828) koji je kasnije bio naslovni biskup i bunjevačko - šokački narodni preporoditelj i prosvjetitelj.

ŠKOLSTVO DRUŽBE SIROMAŠNIH SESTARA UČITELJICA "NAŠE GOSPE" U BAČKOJ

Školska prosvjeta je teško probijala put do najširih narodnih slojeva zbog opće ekonomske zaostalosti i siromaštva. Osobito je bio težak položaj ženske mladeži koja je bila posve zanemarena.

To je vidio Petar Fourier i dugo je u srcu nosio ideju kako će otvoriti školu i za djevojčice. Istih ideja bila je i mlada Alix Le Clerc. Ona je s grupom djevojaka u Božićnoj noći 1597. god. položila zavjete u crkvi pred Petrom Fourier i tako je nastala nova Kongregacija "Naše Gospe" koja je imala cilj da se brine o školovanju ženske djece i mladeži.

Samostani Kongregacije "Naše Gospe" osnovani su u svim većim mjestima Lorene, a od 1624. god. i u Francuskoj, a malo kasnije i u Njemačkoj.

U doba burnih događaja Francuske revolucije 1789. i slijedećih godina mnogi samostani su uništeni.

No, u 19. stoljeću rađa se reformirana kongregacija "Naše Gospe" u Njemačkoj. To je učinio biskup u Regensburgu Mihovil Wittman zajedno s Karolinom Gerhandinger. Oni su obnovili Kongregaciju "Naše Gospe" čija su pravila napisana prema Pravilima sv. Augustina i u duhu "Velikih konstitucija" sv. Petra Fouriera.

Kongregacija se raširila po mnogim evropskim zemljama pa tako i u Češkoj, a iz Češke su sestre došle u Mađarsku, u Kaloču nastojanjem nadbiskupa Kunszt Józsefa, koji im je sagradio velik samostan. Uz pomoć istog nadbiskupa Družba "Naše Gospe" je osamostaljena u Mađarskoj 1860. god. i do 1920. god. je osnovano 43 redovničke kuće.

Do kraja prvog svjetskog rata, u sklop Austro - Ugarske spadala je i Bačka, pa su i u toj pokrajini osnovani samostani Družbe "Naše Gospe".

Prvi njihov samostan u Bačkoj osnovan je u Bečeju 1868. god. Zatim u Baji 1872. god. U Subotici časne sestre dolaze 1874. god. U Bač 1876. god. Malo zatim, 1878. god. otvoren je samostan u Novom Sadu. Najljepši samostan sagrađen je u Somboru, 1887. god.

U svim tim samostanima bila je ista želja i isti cilj: otvaranje škola za žensku djecu i mladež.

Poslije prvog svjetskog rata Bačka je ušla u sastav nove južnoslavenske države i nastale su poteškoće u održavanju veze s kućom Maticom u Kaloči.

Uz pomoć i nastojanjem biskupa Lajče Budanovića kod Kongregacije za redovnike u Rimu isposlovano je 1931. god. osamostaljenje Družbe s kućom Maticom u Subotici pod naslovom "Družba bačkih siromašnih sestara učiteljica Naše Gospe".

Odlukom jugoslavenskog Ministarstva prosvjete u Beogradu 1921. god. ukinute su privatne škole časnih sestara. Od nacionalizacije bila je pošteđena škola časnih sestara u Subotici. Imala je pravo javnosti. U toj zgradi danas je Osnovna škola "Jovan Jovanović Zmaj" (Trg Oktobarske revolucije - Voćna pijaca).

Takvo stanje je ostalo do propasti Kraljevine Jugoslavije 1941. god. Za vrijeme okupacije nastaje razdvajanje u Družbi "Naše Gospe". Časne sestre Hrvatice sa Časnom majkom s. Anuncijatom Kopunović odlaze iz Subotice u Zagreb, gdje su osnovale svoju kuću Maticu. Takvo je stanje sve do danas.

Poslije rata grupa sestara se vratila u Suboticu, ali su izgubile samostan i školu. Nastale su nove prilike za djelovanje časnih sestara. Našle su sebi novi smještaj i nove poslove za korist vjernika i Crkve.

IVAN PALIĆ

I NJEGOV DOPRINOS RAZVITKU NAŠEG ŠKOLSTVA

Ivan Palić je suvremenik u suradnik bunjevačko - šokačkog preporoditelja i prosvjetitelja, biskupa Ivana Antunovića (1815 - 1888), ali je premalo poznat našoj kulturnoj javnosti.

Rodio se u Čonoplji kod Sombora 1842. god. Osnovnu školu pohađao je u rodnom selu, a gimnaziju je učio u Baji, Pečuhu i Kaloči, gdje je stupio u bogosloviju 1862. god. Za svećenika je zaređen 1868. god. u Kaloči, a poslije toga je bio kapelan u više mjesta. Za upravitelja župe otišao je u Bački Monoštor 1878. god. a dvije godine kasnije imenovan je župnikom i na toj dužnosti je ostao sve do svoje smrti 23. veljače 1885. god.

Kad je Ivan Antunović počeo svoj preporodni i prosvjetni rad, pored ostalih, njemu se pridružio i Ivan Palić. Imava vidnu ulogu u povijesti školstva u nas. Zastupao je misao da u bunjevačkim i šokačkim školama mora biti nastavni maternji jezik. On je govorio: "Bez maternjeg jezika teško je malo dite naučiti". Bio je školski nadzornik i predsjednik učiteljskog udruženja somborskog okruga.

Da bi olakšao ostvarivanje svojih ideja, napisao je katekizam za osnovnu školu i želio je sastaviti bunjevačko - šokačku čitanku, ali to nije uspio ostvariti.

Zbog njegovog rada i nastojanja, možemo Ivana Palića ubrojiti među zaslužne ljude naše povijesti. Zato ga treba što bolje upoznati.

Bandaši i bandašice iz tih okolnih župa sudjeluju na ovoj zajedničkoj proslavi Dužijance u Subotici, noseći svoje simbole koji su izrađeni za njihovu župsku svečanost.

Osvanuo je lijep dan Gospina blagdana. U katedrali i oko nje mnoštvo puka. Oglasila su se svečana zvona.

U 10 sati, na fijakeru, koji je nakićen žitnim vijencima, stigli su pred katedralu bandaš Marinko Merković i bandašica Marija Crnković, noseći ovogodišnji simbol Dužijance, koji je izrađen s mnogo slikovitosti.

U ovoj Marijinoj godini Mara Ivković Ivandekić i Kata Rogić iz Đurđina izradile su vrlo znakovitu sliku od slame, koja prikazuje Bačku, t. j. Subotičku biskupiju, okruženu krunicom. U gornjem dijelu slike je Srce Marijino, a u donjem dijelu su dvije sklopljene ruke.

Kad je grupa mladeži s bandašom i bandašicom ušla u katedralu, obavljen je blagoslov novog žita, a poslije toga je počelo Euharistijsko slavlje koje je predvodio biskup Matija Zvekanović s asistencijom.

Prigodnu homiliju održao je Lazar I. Krmpotić, župnik u Bačkoj Palanci.

Zanosno je govorio, pozivajući vjernike da u svoj život, u svoje obitelji, u naše gradove, u naša sela, na naše salaše unesu poruke sv. evanđelja pa tako obnove sve duhovne vrijednosti pod zaštitom i po zagovoru Blažene Djevice Marije, čiju godinu slavimo.

Propovjednik je završio pozivom da u ovoj Marijinoj godini zapjevamo Gospinu pjesmu "Veliča duša moja Gospodina, jer mi je učinio velika djela". Doista, treba da zahvalimo na ovoj zehvalnoj svečanosti za sve milosti i za sva dobra koja nam je udijelio premilostivi Gospodin u vidu plodova naše drage ravnice.

Pod sv. Misom pjevao je katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić.

Poslije sv. Mise bila je procesija oko katedrale uz sudjelovanje svih bandaša i bandašica, koji su nosili svoje simbole ovogodišnje Dužijance. Procesiju je ukrasila velika grupa mladeži u bunjevačkoj nošnji. U svojoj sabranoj molitvi procesiji se pridružio i puk, jer ova procesija je izraz naše vjere i slika Crkve u hodu. Procesija sa Presvetim čin je vjere u Kristovu prisutnost među nama u sv. Hostiji.

Na ovu procesiju treba tako gledati i tako je doživjeti, a ne kao vanjsku folklornu paradu.

Blagdan Dužijance je blagdan zahvale. Zato iskreno kažemo: "Bože mi Ti zahvaljujemo

- za ljubav koja nas ispunja mirom, sigurnošću i ponosom što smo Tvoj narod,
- za dugi niz godina, kao i za ovu, kad danas dajemo hvalu Tebi za plodove zemlje,
- za snagu, ljubav i žuljne ruke risara,
- za plodna žitorodna polja koja nas kruhom hrane".

"Bože, mi Te molimo

- rasplamti našu ljubav prema zavičaju i neka se nikad ne ugasi,

- da uvijek ljubimo svu braću koja tu pored nas i s nama žive,
- da očuvamo našu vjeru i da je predamo mladim naraštajima". (odlomak). (Vita Grunčić: Molitva).

VOJMIR

DANI KRUHA I RIJEČI '87

Dani kruha i riječi, kruha svagdašnjega, kojeg primamo sa dlana Božjega. Otvaraš svoju moćnu ruku, Gospodine, i sitiš sve nas svake godine: Zalud su radovi, trud i znoj naš, ako nam Ti svoj blagoslov ne daš.

Iskusili smo, seljaci to znaju, zato od Tebe plod zemlje čekaju. Nek se svi nasite od Tvojih dobara, gladnima nek šalju s naših atara. Svima daruj kruha, danas Te molimo I zahvaljujući, svečano slavimo!

II

Bože, hvala za Kruh vječnog života, koga nam Tvoja daruje dobrota. Ovo je čudo iznad svih čudesa, Hostija spaja zemlju i nebesa. Isus se u njoj Sin Božji krije, kog' nebo i zemlja obujmilo nije.

Ljubav za duše vječno traje, vječno se žrtvuje i sebe daje. On je Kruh života što nam duše hrani, Isuse, uvijek sa nama ostani! Neka Ti svi ljudi uvijek zahvaljuju: Hvala Ti i slava za svetu Hostiju!

III

I Božje riječi duhovna su hrana, koje svećenici navještaju nama. Ne živi čovjek od kruha sama, već od svake riječi sa Božjih usana. One krijepe vjeru u našim dušama, vode nas kroz život Kristovim stazama.

Bože, daj nam svetih svećenika, a jednako tako i svetih vjernika. Da Tvoje riječi životom živimo, a u nebu jednom vječno Te slavimo.

Kata Ivanković

Mladi su se radosno odazvali pozivu i ukrasili su
proslavu naše Dužijance.
Neka uvijek tako bude da mladi vole ljepotu
naših običaja i tradicije

Grupa mladih u bunjevačkoj nošnji

PRILOG MLADIH

“Bačko klasje” poziva mlade da što više surađuju u našem listu i da ga čitajući zavole!

Prilog mladih uredili Ivica Prčić i Andrija Anišić s grupom mladih vjernika

“PROROCI” SU BILI PROROCI

Rijetko smo imali priliku prisustvovati u Subotici koncertu duhovnih šansona, a valjda još nikada nismo imali priliku čuti i vidjeti nastup naših mladih u izvedbi duhovnih šansona.

Mladi vokalno instrumentalni sastav “PROROCI” priredio nam je, stoga, ugodno iznenađenje svojim prvim koncertom u franjevačkoj crkvi 27. lipnja 1987. godine.

Sam izlazak “PROROKA” na scenu ispred oltara u franjevačkoj crkvi, nagovijestio je da to i neće biti običan koncert. Njihov dostojanstven izlazak i poklon Isusu u svetohraništu davao je naslutiti da će program koji su nam pripremili biti zapravo slavljenje Boga. A tako je i bilo.

Pjesme, koje su pjevali, pune su dubokog vjerskog i duhovnog sadržaja.

Najprije su nas podsjetili u USKRSNOM TRIUMFU: “Isus je umro na križu za nas da privede sve nas u raj”. Zatim su molili “OČE NAŠ ... dugove oprost, svaku našu zloću - mi ćemo ih praštati svakome... dao si nam ljubav dao, mir i sreću - njegujemo ih sada kao divan svijet... Oče naš - neka tvoje oko pazi na nas”.

Zatim su nam skladnim zvukovima nastojali dočarati kako to izgleda kad se čovjek nađe u BOŽJEM ZAGRLJAJU.

*Otkad sam sreo Te
svim srcem volim Te
problemi svi su išezli,
u Tvojim ljubavi...*

*Davno je trebalo reći “da”
i prihvatiti ljubav života.
Zoveš nas u svoj raj
u svoj Božji zagrljaj*

U pjesmi ISUS UČITELJ podsjetili su nas da trebamo slijediti Kristovu evanđeosku nauku, jer “Isus nam je pokazao što mi da radimo - da ovaj svijet ljubavljamo mijenjamo”.

*“Pretvorili smo se u robove reklama,
potrošačkog društva i mentaliteta
postali smo junaci iz stripova,
lutke na koncu, marionete za manipulaciju”.*

I sve to nas nije usrećilo. „A BILI BI DALEKO SRETNJI uz malo više ljubavi - uz koju toplu riječ bi ljepši bio svijet“. Bila je to poruka 6 točke ovoga koncerta.

S pjesmom FRANJO mladi su željeli zahvaliti o. LADISLAVU VOJNIĆU koji ih je u svemu podržavao (tako da su ga nazvali svojim menadžerom) i ocima franjevcima koji su im omogućili održavanje ovog koncerta u svojoj crkvi.

Kršćanin, koji svjedoči svoju vjeru tamo gdje živi i radi, izaziva u ljudima pitanja. Jedan od mogućih odgovora na ta pitanja čuli smo u 9. točki njihovog nastupa: *“I KAD ME DRUGI BUDU PITALI zašto vjerujem i tko si Ti - ja reći ću da nas voliš sve - i da si zato - naš Bog ljubavi - naš Bog jedini”*.

Pravi proroci nikada se ne dijele od svog Gospodina. Naši “Proroci” izrazili su to u pjesmi ŽELIM OSTATI S TOBOM. Prorok hoda otvorenim očima ovom zemljom i zato zapaža kako su divna djela Božja. Prorok gleda u nebo i divi se svemu, *“svemu što postoji na radost nama”* i zato kliče: *“svugdje gdje odem, u mislima sam s Tobom, dragi Bože, želim ostati s Tobom...”*.

Prorok je pozvan da bude prenisioc Božje poruke čovjeku. Naši “Proroci” su u slijedećoj točki svoga koncerta poručili svima prisutnima: *“KRENI ISUSOVIM PUTEM i naći ćeš mir, sreća i radost bit će poklon ti. U školi, na poslu, na svakom mjestu, svugdje gdje su ljudi, tu je i On - širi tu ljubav bez prestanka, uroni u tajne Isusa”*.

I tako, “PROROCI” su bili proroci. Svojim odijelom, svojim ponašanjem, svojim pjevanjem, svojom radošću svjedočili su za Krista, pokazali su nam da ljube Boga. Naviještali su nam Njegovu istinu.

Nastojao sam u ovom izvještaju doneti bar poneki citat njihovih pjesama da Vam dočaram kako je ovaj koncert bio za pravo molitva i meditacija.

Valja spomenuti i to da je sve pjesme, osim pjesama Oče naš, Franjo i Milost, komponirao i tekst za njih napisao Mladen Matić. Oni sami su i režirali čitav program. Bilo je to znalački tako da nitko ne bi pomislio da im je to prvi javni nastup.

Koncert su završili pjevajući pjesmu MILOST i ne znajući da su tako pogodili želju našeg srca koje je osjećalo i htjelo reći da je ovaj koncert bio za nas milost i zato hvala Bogu koji

*“Zemljom pjevače posla svoje
da pjesmu tuge i radosti poje,
da ganu srca ljudi svih
i u krilo neba vrata njih”*.

Hvala “PROROCIMA” koji su nam ganuli srce svojim pjevanjem i bar na trenutak nam dočarali atmosferu neba. Nadamo se da neće biti zadnji put.

A. A.

TRIBINA MLADIH

“ULOGA MLADIH U ŽIVOTU CRKVE”

U kolovozu mjesecu ponovo je održana tribina mladih vjernika u dvorani župe sv. Roka. Predavanje je održao dr Milan Šimunović, rodom iz Like, župnik u Viškovu kod Rijeke i profesor na riječkoj bogosloviji. Tema mu je bila: “Uloga mladih u životu crkve”.

On je u svom predavanju između ostalog naglasio kako se mladima oduzela najveća vrijednost - vjera - a dali su im se disko - klubovi, stadioni... No, mladi pomalo postaju prezasićeni svim tim novim vrijednostima i mnogi tragaju za nečim većim i višim... Mladi nisu zadovoljni sa tradicionalnim oblicima vjere. Došlo je novo vrijeme - mi moramo znati reći zašto vjerujemo... mi moramo znati da nas vjera drži u svakim situacijama, a pogotovo onda kad nam loše krene.

Koja je uloga mladih u Crkvi danas? – Prije je bila naglašena odsudna uloga svećenika koji dijele blago Božje laicima. Na 2. Vatikanskom koncilu došlo je do preokreta. Koncil je naglasio da su u Crkvi svi jednako važni i svećenici i laici i redovnice.

Mladi nisu budućnost Crkve, mladi su sadašnjost Crkve. Njihovo mjesto u Crkvi nije da budu neki ukras ili ponos, mladi su tu da stvaraju novo lice Crkve... I svećenici, ali i angažirani mladi laici moraju pomoći mladim ljudima koji lutaju i traže istinu da pronađu vjeru i svoje mjesto u Crkvi...

U Tribini mladih i ovog puta je sudjelovao lijepi broj mladih vjernika iz Subotice i okolice.

Jasna

VAŽNO UPOZORENJE VAŽNO UPOZORENJE VAŽNO

TRIBINA MLADIH KROZ ŠKOLSKU GODINU 1987/88. ODRŽAVAT ĆE SE U PROSTORIJAMA ŽUPE SVETE TEREZIJE U HARAMBAŠIĆEVOJ ULICI BR. 7. O SVIM OSTALIM DETALJIMA BIT ĆETE NA VRIJEME OBAVIJEŠTENI !!!

VAŽNO UPOZORENJE VAŽNO UPOZORENJE VAŽNO

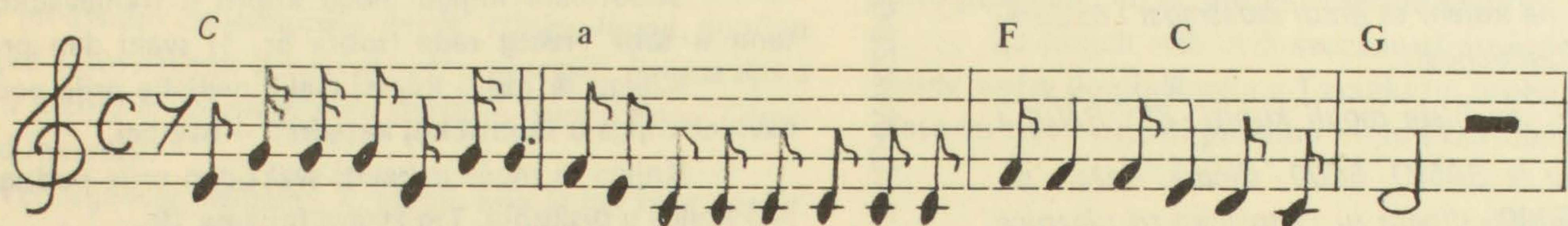
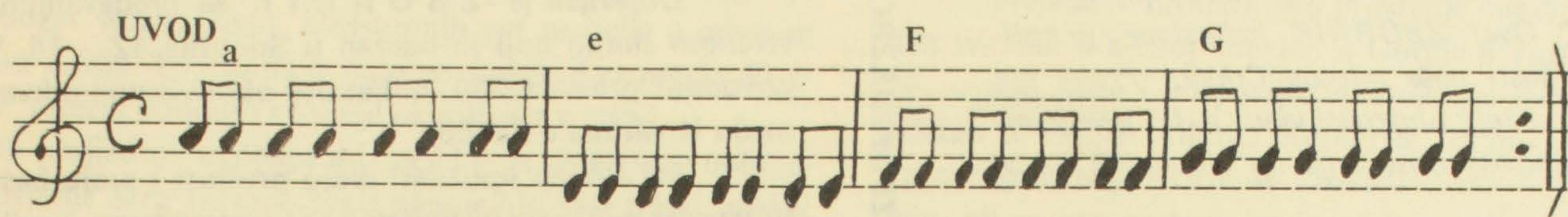
PAŽNJA PAŽNJA PAŽNJA PAŽNJA

NOVA SUBOTIČKA DANICA ZA 1988. GOD.
bit će objavljena početkom prosinca (decembra).

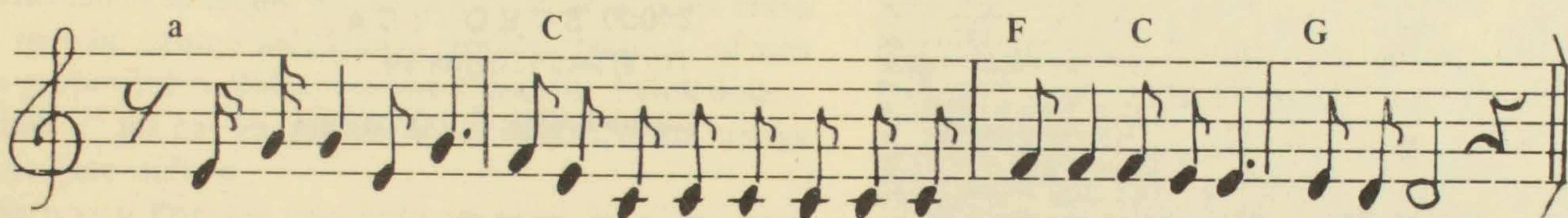
U S K R S N I T R I U M F

Tekst i glazba: Mladen Matić

Note: s. Mirjam Pandžić

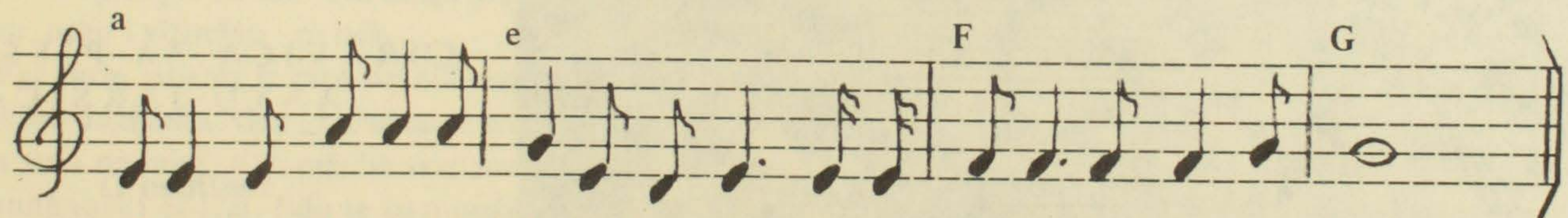
1) Kad os-je-ćaš da si sam izgubljen i napušten, kad misliš da ruši se sve,

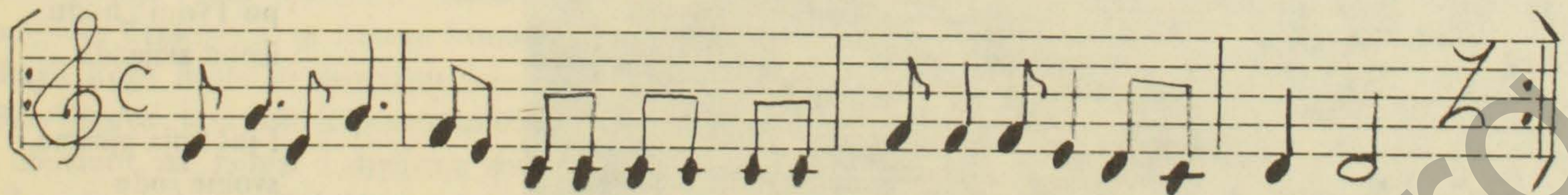
ne pla-ći vi-še uzalud i sje-ti se da ne-tko je u-mro za te-be

Ref.: Is-us je umro na križu za nas da pri-vede sve nas u raj!

I-sus je umro na križu za nas, da pri-vede sve nas u raj!

2) Zato više ne žalosti se
i nebeskom Ocu okreni se.
Isus te čuje i voli te
kad teško je, ti pomoli se.

3) Vazam je radost u pobjedi
to snažan je izvor ljubavi.
Veliki je Petak minuo
i Uskrs u tebi osvanuo!

DUŽIJANCA

TAVANKUT SLAVI

Ova ljeta naša župska zajednica u Tavankutu imala je veoma bogat vjerski život. Uzastopnih pet nedjelja u crkvi su bila pravalavlja. To kao da je dalo novi poticaj za produbljivanje vjere, osjećaj ponosa i brojnija okupljanja u crkvi.

U posljednju nedjelju mjeseca lipnja slavili smo uobičajeno prošnje Srca Isusova. Gost nam je bio katedralni župnik g. Stjepan Beretić, koji i inače u drugim sličnim potrebama rado dolazi Tavankut. On je u prepunoj crkvi domaćih vjernika i gostiju predvodio euharistijsko slavlje, održao lijepu, poučnu propovijed i učestvovao u euharistijskoj procesiji. Brojna djeca i mladi u bjelini u uzornom redu slavili su Isusa u Presv. Oltarskom Sakramentu.

Već sljedeće nedjelje, 5. srpnja bilo je još veće slavlje. Došao nam je o. Biskup i osamdeset mladića i djevojaka primilo je sakrament sv. Krizme. Sve je bilo svečano i raspjevano. Brojni kumanci sa svojim kumovima i kumama, puna crkva Božjega roda, uzoran red, krasno pjevanje. Iskrena, od srca izrečena propovijed o. Biskupa na sve je ostavila dubok dojam. Opći utisak je: još nas ima, lijepo je biti vjernik, nema razloga da se svojoj vjere stidimo.

Sarvom Pričešću smo malo zakasnili, jer nismo imali zgodnijeg datuma, pa smo je održali u nedjelju 12. srpnja. Sva-ke godine za ovu zgodu skupe brojni vjernici, pa i oni koji ne dolaze crkvu redovno. Kako i ne bi! Naša dječica u bjelini, dobro pripremljeni i sami osjećaju da su u centru pažnje, pa se i vlada obzibiljno i dostojanstveno. Ove godine bilo ih je 41. Dekom crkvi, pjevanje, recitiranje, sve je mamilo poglede i suze od glauća. Naš fotograf Branko uhvatio je najvažnije momente na fotografije, da nam ova draga svečanost ne ostane samo u sretno i vizuelno - za oči.

Već duže vrijeme iz raznovrsnih razloga u našoj župi nije održavala dužijanca. Ove godine su se snašle sve sretne okolnosti, pa smo na inicijativu mladih svečano proslavili ovaj stari i lijepi bunjevački običaj. Bilo je to u nedjelju 19. srpnja. Nesnosna vrućina tih dana nije omela našu dragu mladost da se njih četredetak, manjih i većih, obuku u prekrasne bunjevačke narodne nošnje i pod vodstvom bandašice Ružice Stantić i bandaša Mrika Crnkovića, sa žitnom krunom i ostalim darovima, prikazu Bogu hvalu za dovršenu žetvu. Gost nam je bio vlč. g. Bel Stantić, koji nam je pomogao da ovu prekrasnu svečanost olavimo na radost i divljenje dupkom pune crkve.

Župnik, g. Antun Gabrić u svojoj zanosnoj propovijedi pozvao je sve da drže naše bunjevačke običaje, ponose se našom nošnjom, igraju naše igre i govore našom "lipom i milozvučnom avicom".

Pojke podne bandašica je priredila kolo. Bila je to svojevrsna smotra bunjevačkih igara i pjesama naše mladeži. Nekoliko stotina mladića i djevojaka svojom igrom oduševilo je i brojne gledače. Sa lica svijuju kao da se čitalo: to je naše, to volimo, s tim se ponosimo.

U OKOLNIM NASELJIMA

Najstarije tavankutsko prošnje održano je baš na blagdan sv. Ane u njejoj kapelici u Gornjem Tavankutu u nedjelju 26. srpnja. Misu i propovijed okupljenim štovateljima sv. Ane održao je vlč. g. Andrija Kopilović, župnik iz Aleksandrova. Za ovo prošnje okupe se i mnogi šatraroshi, koji pomalo smetaju, ali se i to pretrpi, jer i oni daju neku specifičnost ovom starom prošnju. U narodu čak postoji i uzrečica: "Kako mi je to prošnje, 'di ne možeš ni šećera kupiti!"

Za uspjeh svih ovih svečanosti mnogo su pomogle naše časne sestre dominikanke u Tavankutu, osobito s. Beata Zebić. Zato im treba izraziti posebnu hvalu i zahvalnost.

Antun Gabrić, župnik

Župnik Antun Gabrić s bandašom i bandašicom

PROSLAVA DUŽIJANCE

U pojedinim naseljima u okolici Subotice slavi se župska Dužijanica kao uvod u zajedničku Dužijancu u subotičkoj katedrali, na Veliku Gospu, 15. kolovoza.

Prva u nizu tih župskih svečanosti već godinama je Dužijanica u St. Žedniku, u crkvi sv. Marka.

Ove godine, za nedjelju 12. srpnja Žedničani su se dobro pripremili i u složnom radu sve uredili da svečanost bude što ljepša.

Zbog općeg zakašnjenja, ove godine žetva je zakasnila tako da poljski radovi nisu bili završeni do Dužijance, ali to mlade nije omelo u pripremama za župsku Dužijancu. Trebalo je urediti prostor oko crkve, zatim oplesti žitne vijence za ukrašavanje crkve. Posebno su se mladi trudili da crkva i glavni oltar budu što ljepše ukrašeni žitom, zlatnim klasovima, tim najljepšim ukrasom naše drage ravnice.

Mladež je želila sudjelovati u ovoj župskoj svečanosti, a to će najljepše učiniti u bunjevačkoj narodnoj nošnji. Tako će pokazati da mladi vole ono što je narodno i što je dio naše baštine.

Već niz godina za Dužijancu sestre Teza i Ana Milodanović izrade sliku od slame.

Da se sjetimo proslave Marijine godine, za ovogodišnju Dužijancu umjetnice su izradile sliku od slame s Gospinim likom i tako su obogatile župsku zbirku još jednim vrijednim umjetničkim djelom.

U subotu su završene sve potrebne pripreme da proslava može početi.

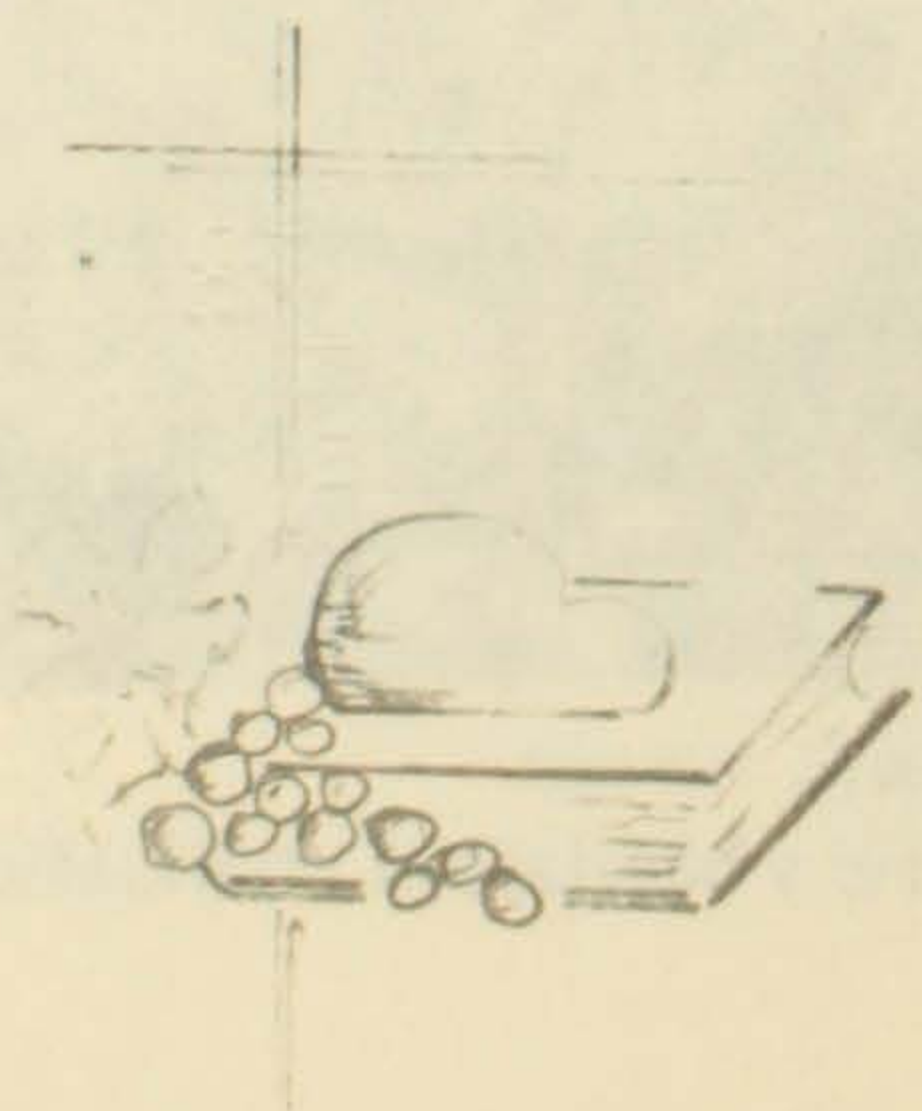
Osvanulo je sunčano nedjeljno jutro i vjernici iz Žednika, iz Subotice i drugih okolnih župa pošli su u crkvu na svečanost koja je svima draga, jer žele zahvaliti Bogu za sve plodove naših njiva.

Pred crkvom su se skupili da dočekaju bandaša i bandašicu. Među svima su se isticali svojom ljepotom i šarenilom mladi u bunjevačkoj narodnoj nošnji.

Kad su u 10 sati bandaš i bandašica stigli na karucama, ukrašenim žitom, svi su u povorci ušli u crkvu, gdje je poslije blagoslova novog žita bila svečana sv. Misa zahvalnica.

Vjeran puk je pjesmom i molitvom želio zahvaliti za sve primljene darove u žetvi.

Poslije sv. Mise bila je zahvalna procesija oko crkve u kojoj su sudjelovali bandaš i bandašica, grupa mladih u bunjevačkoj narodnoj nošnji i ostali vjernici, izražavajući svoju zahvalnost.

AI – Be

Dne 2. kolovoza 1987. godine katolici Hrvati u Đurđinu slavili su pedesetu obljetnicu Dužijance u svojoj crkvi. Ovaj jubilej našao se u tijeku slavlja tristote obljetnice doseljenja veće skupine katolika Hrvata u Bačku. Tako je ovogodišnja Dužijanica u Đurđinu doprinos i izraz župe tim slavljinama, a ujedno i proslavi važnog jubileja u župi. Uz to u slavlje je uključena i tristota obljetnica sv. Josipa zaštitnika Domovine i domova Hrvata te Marijina godina.

Sva ova sjećanja, pamćenja i življenja potaknuli su cijelu župsku zajednicu, a osobito mlade, koji su glavni nosioci proslava svake Dužijance, na pravodobnu i temeljitu pripremu za ovu Dužijancu.

Vjerničko - duhovna priprema Đurđinčana za Dužijancu imala je dva dijela. Prvi dio bio je za mlade, a drugi za sve župljane. Mladi su dva mjeseca prije izabrali teme i predavača za svoje vjeronaučne sastanke. Revno su dolazili na predavanja, pomno slušali i živo raspravljali. Teme su se odnosile na bitne sadržaje vjere: Bog, Trojstvo, Isus Krist, Duh Sveti. U svemu tome je konkretni čovjek koji traga za životnim i primjenjivim porukama davno izrečenih istina... Marijina je godina pa su mladi pokušali u predavanjima i razgovorima pronaći suvremene poruke u vjerskim istinama, koje je Crkva izrekla o Mariji... Među temama je i pitanje običaja jednog naroda i njegove kulture, ovdje konkretno katolika Hrvata - Bunjevaca, ukoliko se sastojnice tih običaja i odrednice konkretnog kulturnog izraza mogu utkati u teološki, liturgijski i pastoralni život Crkve...

Neposredna priprema za Dužijancu za sve župljane trajala je tri dana. Mladi su izabrali vlč. Lazu Novakovića, župnika župe sv. Nikole Tavelića iz Sombora, da im svima predvodi sv. misu i propovijeda na temu: vjera i rad. Naime, naslovnik njihove crkve je sv. Josip radnik. Kroz trodnevlje su se svi i ispovjedili. Isti svećenik predvodi sv. misu i propovijeda lijepo, sadržajno i toplo, i na sam dan Dužijance. Toga dana je crkva dupkom ispunjena. Ulazilo se u mimohodu. Na čelu križ, ministranti, mladi u narodnim nošnjama, bandaš i bandašica sa slikom - simbolom načinjenim od slame za ovaj važan jubilej. Cijela crkva zanosno pjeva i moli. Mladi imaju svoj udio. Bandaš i bandašica čitaju prvo i drugo čitanje. Jedna djevojka prekrasno pjeva psalam, a na električnim orguljama prati je njezina prijateljica. Dvije djevojke - sestre lijepo pjevaju molitvu vjernika. Pričešćuju se gotovo svi. Na koncu mise svečano se pjeva Tebe Boga hvalimo. Na licima radost, mir i sreća. Završen je liturgijski dio blagdana žetve - Dužijance. Nakon sv. mise zajednički svečani objed u župnom stanu za sve mlade u narodnim nošnjama, za roditelje bandaša i bandašice, za posebne goste i za sve mlade koji su sudjelovali u pripremama za Dužijancu. Svečanom i ugodnom raspoloženju pridružuje se pjesma uz tamburice i gitaru.

O pedesetoj obljetnici Dužijance u Đurđinu postavljena je i bogata izložba radova od slame, makete - simboli i slike, od Mare Ivković Ivandekić, Kate Rogić i Matije Dulić. Izložene su i slike na platnu Nine Poljaković i Matije Dulić. Sve skupa postavljeno je oko 60 izložaka: 20 maketa - simbola od slame, 20 slika od slame i 20 slika na platnu. Na izložbi su se našle i lutke u na-

rodnim nošnjama te perlice, zvončići i sitniji radovi od slame. Izložba je, zbog nedostatka prostora u župnom stanu, postavljena u crkvi na prikladnom mjestu i ukusan način. O svemu tome može se izvijestiti samo kratko.

Posebnost ove izložbe je i u tome što su svi izloženi radovi djelo žena s đurđinskih salaša. Okružje u kojem žive, djelatnost kojom se bave i živa vjera ishodište su i nadahnuće njihova stvaralačkog rada...

Za ovu proslavu Dužijance mladi su posebno ukrasili prostor pred crkvenim ulazom. S obje strane vrata stavili su krs-tine žita da se sjete onog vremena kada su risari kosili žito. Na uspomenu na te dane mladi su pored krs-tina pred crkvom stavili kosu, kuku, čobanju za vodu i drugi risarski alat.

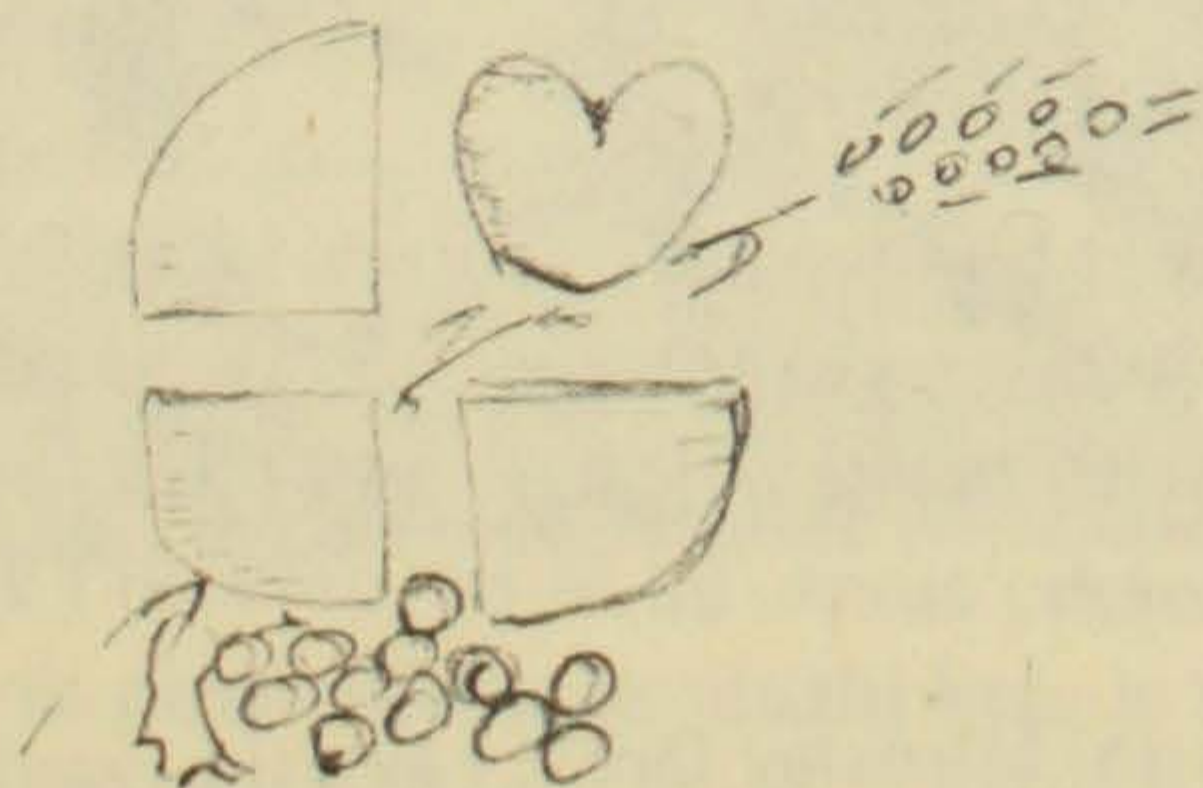
Na taj način dato je priznanje risarima koji su ne tako davno svojim rukama u teškom radu pokosili nepregledna polja žita na bačkoj ravnici.

Drugi dio programa iz kulturne baštine bila je svečana akademija istoga dana u 18 sati. Program je počeo Odom radosti koju je pjevao zbor mladih iz Đurđina. Nastavljen je recitalom iz četiri dijela "Bog ljubi narod svoj". Recital je napisan za ovu prigodu, a recitali su ga veoma lijepo mladić i djevojka naizmjenice. Slijedila je skladba Milana Asića "Blagoslovljena zemlja ova", koju je višeglasno otpjevao zbor mladih. Cijeli je program tekao u toj postavci - recitacija, pa glazbena točka. U osam dvojnih točaka program je trajao oko sat vremena. U programu su bile i četiri pjesme Matije Dulić, napisane u nepatvorenoj čistoj ikavici. Mladi su sve izvodili. Izvrsno recitali i lijepo pjevali. Mladi su i svirali na električnom orguljama, gitari i tamburici. Dvije djevojke su i skladale. Svaka je uglazbila po dvije pjesme za tu zgodu napisane. Akademija je izrazila sva sjećanja: tristotu obljetnicu doseljenja katolika Hrvata - Bunjevaca u Bačku, tristotu obljetnicu sv. Josipa zaštitnika sv. Josipa, zaštitnika Domovine i domova Hrvata, pedesetu obljetnicu Dužijance u Đurđinu i Marijinu godinu. Kroz riječ, pjesmu i glazbu sjećanja su pretakana u stvarnost...

Ovaj prigodni recital sastavio je Josip Temunović.

Radosna srca i ožarena lica u veselom razgovoru svi izi-đoše iz crkve. Tada mladi, po starodrevnom narodnom običaju, zaigraše kolo uz crkvu. Zvuk tamburica dade ritam onima u kolu, preleti rascvjetali suncokret i njive kukuruza, odbi se kao je-ka od svakog salaša i zamre u dubokoj noći...

(Prema opširnom članku Josipa Temunovića
"PEDESET LJETA DUŽIJANCE U ĐURĐINU"
Sveta Baština, rujan - listopad 1987, str. 12 - 13.
priređio Andrija Anišić)

TELEGRAFSKE VIJESTI IZ MALE BOSNE
- DOGAĐAJI OD SVIBNJA DO RUJNA 1987. GOD. -

2. V. - Na tradicionalnom Susretu mladih vjernika, koji se svake godine održava u Baču, iz Male Bosne prisutno je 28 mladih vjernika na čelu sa župnikom. Sa susreta smo se vratili umorni, ali duhom obogaćeni.
3. V. - Naši mladi izveli su igrogaz "Isus i Samaritanka". Vjeronaučna dvorana bila je pretijesna da primi sve gledaoce. U okviru priredbe pod vodstvom Jelice Demšedi mladi vjernici - naš manji zbor - izveo je par pjesama duhovnog sadržaja. Priredbu su pripremili s. Ivana Cvijin i vlč. Ivica Prčić.
9. V. - Velika radna akcija u župi. Najbrojniji ponovno bili su mladi i članovi Crkvene općine.
10. V. - Naši mladi vjernici bili su gosti vjernika župe Titel, gdje su izveli igrogaz "Isus i Samaritanka". Ujedno je naš zbor pjevao pod svetom Misom koju je predvodio vlč. Ivica Prčić. On je u homiliji istakao potrebu zbližavanja svih vjernika naše biskupije bez obzira na udaljenost pojedinih župa. Opraštajući se od domaćina, još nam zvone u ušima riječi pravoslavnog paroha, koji je bio gost domaćega župnika Franje Lulića - "Hvala Vam na poruci vjere i svjedočenju Vaše vjere, čuvajte svoju vjeru i dođite nam ponovo".
30. V. - Prva sveta ispovijed u našoj župi.
31. V. - Prva sveta pričest. 18 naših malih prvopričesnika, nakon velikoga iščekivanja i pripreve, prvi puta je pristupilo stolu Gospodnjem.
14. VI. - Svetkovina Presvetoga Trojstva. Proštenje u našoj župi. Gost propovjednik je bio dr Marin Šemudvarac. Crkva je bila dupkom puna, ali je još toliko bilo i izvan crkve.
21. VI. - Krizmanje. Trideset naših mladića i djevojaka postali su punoljetni članovi naše Crkve. Sakrament krizme podijelio je naš dragi gost, biskup Matija Zvekanović.
27. VI. - Završetak vjeronaučne godine. Podjela knjižica sa ocjenama, a najbolji su dobili u dar knjigu.
4. VII. - Na poziv redovničke zajednice trapista naši mladi vjernici, na čelu sa župnikom, sudjelovali su na proslavi Mlade Mise o. Zvonka Topića u Banja Luci. Ovom zgodom naši mladi izveli su igrogaz "Isus i Samaritanka" pred više od tisuću vjernika koji su se našli na toj Proslavi. Oduševljeni smo životom tih skromnih redovnika čije je geslo "Rad i molitva".

10. VII. - Naši mladi izabrali su bandaša i bandašicu za ovogodišnju župsku Dužijancu. Bandaš je Pavle Skenderović, a bandašica Marica Konec.
26. VII. - Naši mladi u narodnim nošnjama bili su gosti župe sv. Nikole Tavelića u Somboru na proslavi tamošnje Dužijance. Propovijedao je naš župnik vlč. Ivica Prčić, koji je u homiliji istakao značaj zahvale dragom Bogu i značaj vjere u životu čovjeka.
2. VIII. - Naši mladi u narodnim nošnjama bili su na proslavi Dužijance u Đurđinu.
9. VIII. - Dužijanca u našoj župi. Dva tjedna smo se pripremali svaki dan za ovu zahvalu. Prvi puta je održana sv. Misa pred crkvom, tako da su svi mogli iz hladovine sudjelovati na Službi Božjoj. Na kraju je bila procesija s Presvetim oko crkve. - Gost nam je bio vlč. Andrija Kopilović koji se homiliji posebno osvrnuo na čovjeka kao suradnika Božjega u djelu spasenja koje sprovodi Bog. Ovom prilikom bandaš i bandašica i njihovi roditelji su poklonili župi veliku umjetničku sliku od slame koju je izradila mlada umjetnica iz Tavankuta Đurđica Stantić. U poslijepodnevnim satima, nakon svečane Večernje naši mladi su izveli prikladnu priredbu. Vjeronaučna dvorana i ovoga puta bila je dupkom puna.
15. VIII. - Bandaš i bandašica i još nekoliko mladih iz naše župe, u narodnim nošnjama, sudjelovali su na Dužijanci u katedrali u Subotici.
17. VIII. - Započeti radovi na tornjićima crkve i na još nekim dijelovima krova crkve.
3. IX. - Velika radna akcija u župi. Povadili smo sve suhe bagremove, i ostali korov koji nam je nagrđivao teren oko crkve i župskoga stana. Najveći svoj doprinos dali su Slavko Bačić, Ivica Francisković i Andrija Bajić.
5. IX. - Započeo je vjeronauk za djecu koja pohađaju osnovnu školu.
6. IX. - Zbog velikoga zanimanja ponovljena priredba koju su naši mladi izveli na našoj Dužijanci.
18. IX. - Završni radovi na tornjićima i krovu crkve. Promjenjeno 295. m² lima i 249 dužnih metara oluka i slivnika.

Kroničar

BOGATIJI SMO ZA DVA ĐAKONA

Dug je put do đakonata. Zato svakog sjemeništara i bogoslova u ovoj krizi duhovnih zvanja pratimo sa strahom, zebnjom i pitanjem: hoće li ustrajati do kraja? Stoga nam je dan đakonskog ređenja ujedno i dan olakšanja.

Tako smo radosno odahnuli i na Petrovo ove godine kad je naš biskup zlatomisnik Msgr. Matija Zvekanović zaredio za đakone u subotičkoj katedrali - bazilici dva sina naše bačke ravnice i našega grada.

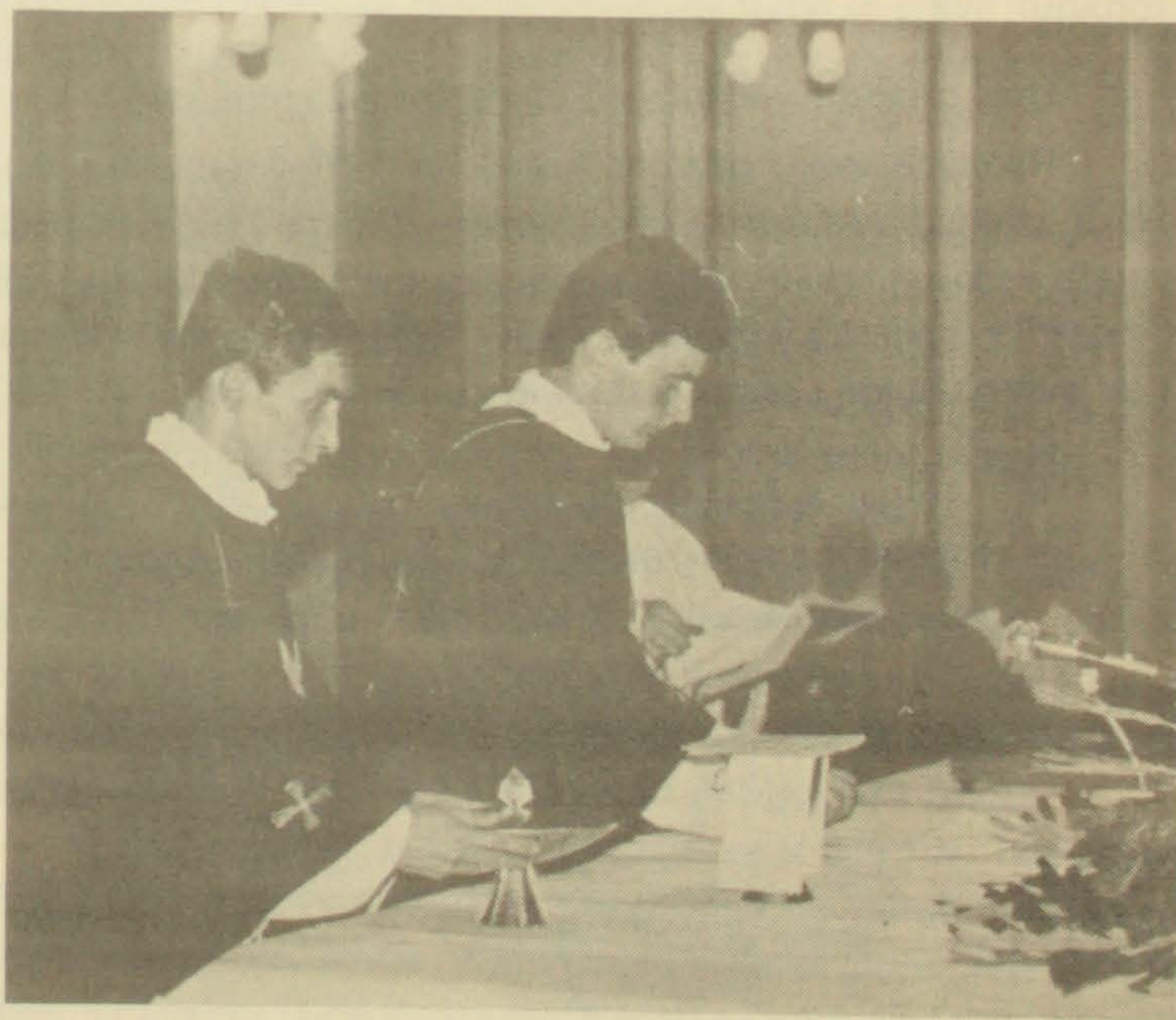
Sv. red đakonata primili su polaganjem biskupovih ruku g. FRANJO IVANKOVIĆ iz župe sv. Terezije i g. MIROSLAV ORČIĆ iz župe Isusova Uskrsnuća.

Obadvojica su bili u našem sjemeništu "Paulinum" i tu su maturirali na našoj Klasičnoj vjerskoj gimnaziji. Studij teologije završavaju na Filozofsko - teološkom institutu DI u Zagrebu.

Do svećeništva imaju još godinu dana studija i godinu dana intenzivne pripreme za konačni svoj "da" Gospodinu. Pratimo ih svojim molitvama da im ova godina isčekivanja bude ispunjena pravim đakonskim služenjem prema riječima II. Vatikanskog sabora: "budući da su posvećeni dužnostima kršćanske ljubavi i pomaganja, neka se sjete đakoni opomene blaženoga Polikarpa: 'Neka budu milosrdni, marljivi, hodajući po istini Gospodina, koji je postao sluga svih'" (LG 29).

Pod istom Misom među kandidate za sv. redove đakonata i prezbiterata primljen je njihov kolega g. SZELES OSZKAR, rodnom iz Kevija.

A. A.

Novi đakoni Miroslav Orčić i Franjo Ivanković

IN MEMORIAM IVANU TOPALIĆU SVEĆENIKU

U rane jutarnje sate četvrte srpanjske nedjelje, 26. srpnja, poput munje pronijela se vijest da je bački arhiprezbiter i umirovljeni bački župnik i dekan Ivan Topalić nakon kratke bolesti zamijenio ovozemaljski život vječnim u subotičkoj bolnici.

U utorak, 28. srpnja oko 10 sati posmrtni ostaci + Ivana Topalića preneseni su u župnu crkvu rodnoga mu Bača.

U 10, 30 sati sadanji dekan Bačkog dekanata Lazar Ivan Krmpotić predvodio je svečanu Službu riječi i održao homiliju na tekst Prudencijeva himna o smrti.

Zatim su se do 16 sati redala katolička društva u molitvi za pokojnika.

U 16 sati počela je svečana koncelebrirana Misa zadušnica, koju je predvodio biskup subotički, Mons. Matija Zvekanović u koncelebraciji sa tridesetak svećenika.

Homiliju i riječ oprostaja održao je dekan bački Lazar Ivan Krmpotić oprostivši se od pokojnika na četiri jezika u ime četiri narodne skupine koje sačinjavaju puk ovoga dekanata.

Po završenoj Misi od pokojnika u ime župe Bač oprostio se član PV CO Antun Bartolović.

U pogrebnoj procesiji, koja je bila prava manifestacija vjere, sudjelovali su i mladi obučeni u šokačku narodnu nošnju.

Posmrtni ostaci + Ivana Topalića položeni su u svećeničku grobnicu na bačkom groblju, gdje počinjavaju svi dosadnji župnici Bača, koji su ondje umrli. Grobnicu je sagradio prije pet godina župnik bački Stjepan Beretić.

Pokojni Ivan Topalić rođen je u Baču od oca Marina i Ane Filipović, 25. srpnja 1913. godine. Pučku školu završava u svom rodnom Baču, gimnazijske nauke u travničkoj iskusovačkoj gimnaziji, studij teologije završava u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 9. kolovoza 1936. godine u Subotici. Tri prve godine svoga svećeništva provodi u subotičkoj župi sv. Jurja. Od 1939. godine sve do 1948. godine duhovnik je subotičke Gradske bolnice, a od 1946. godine je i upravitelj vikarije sv. Aleksandra pape u Subotici. Dekretom biskupa Lajče Budanovića 1948. god. je poslan za upravitelja župe Vajska i Bođani i tu ostaje sve do 1959. godine, kada biva imenovan župnikom u rodnom mjestu Baču.

Godine 1967. imenovan je dekanom Bačkog dekanata i kada se upraznilo mjesto bačkoga arhiprezbitera (naddekana) postaje i arhiprezbiter. Ovu je službu obavljao sve do svoje smrti.

Godine 1977. zbog narušenog zdravlja povlači se u mirovinu u subotički svećenički dom "Josephinum" (Harambašićeva 7). Bio je aktivni ispovjednik u subotičkoj katedrali, gdje se oko njegove ispovjedaonice okupljao lijepi broj duša, koje su u njemu osjećale vrijednog ispovjednika i duhovnog vođu.

Cijeli svoj svećenički život proživio je tiho i skrovito. Od samog početka obilježen križom bolesti očiju, koja je označavala cijeli njegov svećenički život i rad. Gdje god je boravio i djelovao, ostavljao je dojam savjesnog i pobožnog svećenika, koji je svoje obaveze obavljao tako nenametljivo i tiho, da je od mnogih bio previđen, dapače i prezren, pa ni od strane crkvene hijerarhije nije dobio nikakvih priznanja, osim službi koje je trebalo izvršavati. Sve to je podnosio strpljivo i odano u volju Božju, iako je to osjećao prilično bolno!

Počivao u miru

No, on svoje svećeništvo nije mjerio priznanjima, nego obavezom svoje osjetljive savjesti i vjernosti Isusu Kristu.

Svima, koji su ga poznavali, ostao je duboko u vjerničkoj svijesti. O tome svjedoči prisustvo na sahrani jedne subotičke obitelji. Oni ga se sjećaju još iz vremena njegovog prvog boravka u Subotici, tamo prije 40 - tak godina i to poštovanje su prenijeli čak na treće pokoljenje.

Uistinu sluga vjerni, koji je "u malom bio vjeran". Vršenje svakidanih dužnosti je koji put graničilo sa skrupuloznošću, osobito kada se radilo o pravednosti. Mislim prije svega na poštivanje svačijih prava. Onima, koji su ga dublje poznavali, ostat će uzorom u izvršavanju svojih svakodnevnih dužnosti.

Još je jedna zanačajna karakteristika + Ivana Topalića, a to je njegov molitveni duh. Osobno sam svjedok nebrojenih krunica koje je pokojnik za cijelog svog života tako savjesno molio, osobito što su se sjene njegova života više izdužile. Treba istaći da je mnogo molio za ovu našu mjesnu Crkvu, za njezin kler i velike probleme ove biskupije, koje je osobito bolno proživljavao, tim više što je osjećao veliku ravnodušnost mnogih prema tim otvorenim ranama na Crkvi - Otajstvenom Tijelu Kristovu.

Vjerujemo da je ova Crkva dobila novog molitelja pred licem Presvetoga Trojstva. To će nam biti na utjehu i trajnim znakom naše povezanosti sa Pokojnikom, sve dok se u zagrljaju Trojedinoga ne nađemo jednom za svagda.

Lazar Ivan Krmpotić

IN MEMORIAM JAKOBU PFEIFERU ST.

11. kolovoza 1987. godine nakon kratke ali teške bolesti zamijenio je ovaj život vječnim u novosadskoj bolnici Jakob Pfeifer, umirovljeni mlinski radnik, osvjedočeni kršćanin i otac našega svećenika Jakoba Pfeifera, župnika odžačkog.

Svečanu Misu zadušnicu služio je 12. kolovoza Mons. Rehak Jozsef, generalni vikar, u župnoj crkvi sv. Pavla u Baču, kamo su prevezeni posmrtni ostaci Pokojnika.

Homiliju na Misi odražio je bački dekan Lazar Ivan Krmpotić na temu kako je prava naša domovina na nebesima, odakle s Isusom očekujemo iskupljenje svoga tijela po uskrsnuću u posljednji dan.

U oproštajnom slovu dekan je u ime klera i vjeronoga puka usporedio pokojnika sa sv. Josipom, jer je po vjeri a i po naravnim vrlinama u mnogomu bio njemu sličan. Tih, marljiv, radin, uvijek je svojoj supruzi i djeci davao prednost. Morao je, da spasi sebe i svoju obitelj, sklanjati se kao i sv. Josip u Egipat.

Poslije koncelebrirane sv. Mise, na kojoj je sudjelovalo petnaest svećenika, u svečanoj procesiji tijelo je Pokojnika prevezeno do bačkog groblja i ondje je položeno u nadi uskrsnuća!

Z. K.

IN MEMORIAM

BELA TIKVICKI

Opet je osiromašen naš kulturni i umjetnički život. Nakon kratke i teške bolesti u Subotici, 10. srpnja 1987. god. umro je Bela Tikvicki, profesor glazbe, operski pjevač i zborovoda.

Bela Tikvicki rodio se 22. lipnja 1913. god. u Subotici u siromašnoj obitelji. Poslije završene osnovne škole u Subotici završio je u svom rodnom gradu trgovačku akademiju 1933. godine, ali stalna želja mu je bila da se posveti glazbi. Zato privatno uči solo pjevanje kod profesorice Irme Šifiliš u Subotici, a završio je kod profesora Rudolfa Ertl u Novom Sadu poslije oslobođenja na Srednjoj muzičkoj školi.

Pored diplome solo pjevača, naučio je svirati na više instrumenata: violina, gitara, tambura, klavir.

Između dva rata bio je član Hrvatskog pjevačkog društva "Neven" kao vrstan bariton.

Veća glazbena aktivnost Bele Tikvickog počela je poslije II. svjetskog rata.

Neko vrijeme vodio je župski zbor u crkvi sv. Jurja u Subotici.

Postao je član kazališta u Subotici kao pjevač, a osobito je došla do izražaja njegova pjevačka vrijednost u vrijeme kad je u sastavu subotičkog kazališta djelovala i Opera (1950 - 1954. god.).

U svim operskim predstavama, koje su bile na programu u subotičkom kazalištu, Bela Tikvicki je pjevao baritonske uloge. Da navedemo samo dvije uloge:

Poznata je njegova uloga čobana u prvoj bunjevačkoj operi "Dužijanica" dr Josipa Andrića, a praizvedba je bila 29. travnja 1953. god.

Od brojnih njegovih baritonskih uloga da spomenem još ulogu Zrinskog u operi Ivana Zajca "Nikola Šubić Zrinski" koja je s velikim uspjehom izvedena u subotičkoj Operi u sezoni 1952/53. god.

1957. god. prešao je u Muzičku školu u Subotici, gdje je bio profesor solo pjevanja i predavao je teoretske predmete: povijest muzike, harmoniju i kontrapunkt. Uz to je vodio školski zbor.

Neko vrijeme bio je vršilac dužnosti direktora u toj školi, zatim pomoćnik direktora i na kraju direktor. U mirovinu je otišao 23. travnja 1968. god.

Pored svojih službenih poslova B. Tikvicki bio je vrlo aktivan na glazbenom području.

Obradio je i aranžirao za zbornu pjevanje preko 150 narodnih pjesama Hrvata Bunjevaca iz sjeverne Bačke i južne Mađarske u Bajskom trokutu.

Uglazbio je niz pjesama koje su pjevane u komedijama Matije Poljakovića iz bunjevačkog narodnog života kao što su: "Č'a Bonina razgala", "Vašange", "Niko i ništa" i. t. d.

Bio je osnivač i ravnatelj mješovitog zbora HKUD "Bunjevačko kolo" od 1969. do 1972. god.

Nalazio se među osnivačima Udruženja muzičkih umjetnika Vojvodine. Sudjelovao je u osnivanju Subotičke filharmonije, čiji je dirigent bio Milan Asić. Aktivno je radio u Udruženju muzičkih pedagoga Subotice i Muzičke omladine.

Punih 15 godina bio je zborovoda muškog zbora "Bratstvo" pri Udruženju penzionera u Subotici sve do svoje bolesti i smrti.

Kao vrstan poznavalac našeg melosa skupljao je i bilježio stare bunjevačke narodne i crkvene pjesme.

Bela Tikvicki punih je 55 godina bio aktivan sudionik mnogih muzičkih zbivanja u Subotici, kao i na području Vojvodine. Također je pisao razne kritike i prikaze muzičkih priredaba i koncerata, a objavljivao je u stručnim muzičkim časopisima, biltenima i ostaloj periodici.

Iz toga vidimo da njegov odlazak u mirovinu 1968. god. nije bio prekid njegove umjetničke aktivnosti, ali sve je naglo prekinuto bolešću i smrću.

Promatrajući svu tu raznovrsnu aktivnost Bele Tikvickog, možemo zaključiti da je stekao trajne zasluge u subotičkom muzičkom životu.

Za svoj rad dobio je nekoliko društvenih priznanja, a poslije smrti neka ostane sačuvana najljepša uspomena na njega.

Vojmir

UMRLA JE S. DANIJELA ...

Oko 17 sati dne 30. VII. 1987. godine pronijela se našim samostanom u Remetama vijest da je svoj mladi život završila u novosadskoj bolnici naša s. M. Danijela. Odmah smo se mnoge od nas našle u kapelici (duhovne vježbe su, predzadnji dan) da se pomolimo za njezinu dušu, za njezinu sretnu vječnost. Na svakom licu, iako u šutnji, vidjela se tuga i ozbiljnost. Odmah u 18 sati prikazana je Misa za nju na kojoj su bile sve sestre iz duhovnih vježbi i sestre remetske kuće.

S. M. DANIJELA RUŽICA VINCETIĆ rođena je 23. studenog 1957. godine u Donjoj Mahali, župa Tolisa od roditelja Marka i Mande, koji su uz nju imali još petero djece. U obitelji je dobila dobar kršćanski odgoj. Već kao dijete, nakon završenog 4. razreda osnovne škole polazi u samostan. Završila je u samostanu osmoljetku i ušla u novicijat 1974. godine. Prve zavjete položila je 1976., a doživotne 1983. godine. Prvo mjesto njezinog boravka kao redovnice bilo je Taborsko, gdje je vršila razne službe po kući i u crkvi. Godine 1979. završila je u Zagrebu tečaj za njegu bolesnika. Iste godine poslali su je poglavari u Holzkirchen, gdje je radila u Staračkom domu sa drugim našim sestrama. Tu se uskoro javljaju znakovi bolesti, ali nitko nije slutio da ona u sebi nosi tako tešku bolest koja će skršiti njezin mladi život. Radi bolesti vratila se u domovinu 1982. godine i bila je u Zagrebu do 1983. godine. Kad se malo oporavila poslana je u Suboticu u Josephinum, dom za stare i umirovljene svećenike. Isprva, dok ju je zdravlje bolje služilo, vršila je tu službu na zadovoljstvo sviju, a kako se osnovna bolest (bubrezi) pojačavala tako je ona sve više vremena bila u bolnici u Subotici dok

napokon brigu za njeno liječenje nije preuzela Klinika za nefrologiju i imunologiju u Novom Sadu. Bilo je to bolno i dugotrajno liječenje. Gotovo svaka tri tjedna odlazila je u Novi Sad po tjedan dana u bolnicu, da se nakon toga malo oporavi i tako je to išlo dok nije zadnja dva mjeseca bila stalno u bolnici.

Zadnji mjesec dana bila je u izolaciji, s temperaturom od 40 stupnjeva, tako da se s njom moglo razgovarati samo preko telefona i to ne svaki put kad se željelo. To ju je potpuno skršilo i vidjelo se da se njen život gasi. Pri svijesti je primila svete sakramente od o. Tadeja Vojnovića (koji joj je svaki dan nosio pričest sve dok nije prenešena u izolaciju). Strpljivo, s čvrstom vjerom podnosila je svoju bolest. Uvijek se kod razgovora preko telefona preporučala u molitve i sve pozdravljala. Zadnjeg dana, 30. srpnja, oko podneva hitno je prenesena na kirurgiju gdje su pokušali jedan operacijski zahvat, ali njeno slabo i izmučeno tijelo klonulo je oko 13 sati.

Sahranjena je na groblju u Donjoj Mahali (župa Tolisa), prema želji majke, braće i sestara. Sahranu su vodili oo. franjevci iz župe i dva svećenika iz Subotice (vlč. Bela Stantić i vlč. Andrija Anišić). Na groblju je bila Misa, pod kojom je propovijedao vlč. Andrija Anišić koji je naglasio njenu vjeru i strpljivost i izrazio nadu da joj je Gospodin bio milosrdan sudac, tumačeći Isusov govor o posljednjem sudu. Naime, sestra Danijela je uvijek s ljubavlju posluživala stare i bolesne, tako da su je oni nazivali svojim anđelom čuvarom - a Krist je rekao da će oni, koji mu budu s ljubavlju služili u najmanjima, čuti riječi: "Dođite blagoslovljeni Oca mojega i primite u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta... jer što god učiniste jednome od moje najmanje braće, meni učiniste". Na grobu se od nje oprostio poticajnim riječima o. Perica. Na sprovodu je bio lijepi broj časnih sestara iz Zagreba, Subotice i iz Gunje, koje su došle sa svojim župnikom. Uz mamu, braću i sestre te mnogobrojnu rodbinu ispratilo ju je i mnogo Božejg naroda iz sela i okolnih mjesta.

Našu sestru preporučamo u molitve sviju. **POKOJ VJEČNI DARUJ JOJ, GOSPODINE!**

Sestre Naše Gospe

IN MEMORIAM AŽBETI ŠIPEKOVJOJ

2. kolovoza 1987. godine nakon kraće, ali teške bolesti pozvao je Gospodin Ažbetu (Elizabetu) Šipek, rođenu Gašparovskyy, majku našega svećenika Andrije Šipeka, koji momentalno djeluje u jednoj kanadskoj biskupiji.

Pokojnica je sa svojim duboko vjernim mužem poklonila Crkvi i slovačkom narodu šestoro djece, koje su nastojali usmjeriti prema Dobru.

Pogrebne svečanosti vodio je dekan bački Lazar Ivan Krmpotić. Mrtvo tijelo pokojnice preneseno je u župnu crkvu presv. Trojstva u Selenči, gdje je dekan u koncelebraciji sa svećenicima dekanata i još nekim prisutnim svećenicima odslužio Misu zadušnicu i održao homiliju na temelju obećanja Isusova, koji nam je obećao stan u nebu, kamo će nas, kada bude njegova sveta volja, pozvati da budemo stalno s njime u zagrljaju Oca i Duha Svetoga!

Z. K.

SUBOTICA

DAN STARIH I BOLESNIH

Zadnjih dana lipnja, pred sam blagdan apostola Petra i Pavla, u našoj župi Isusova Uskrsnuća bio je dan starih i bolesnih.

Taj dan smo posvetili Bogu, preko svih naših starih, nemoćnih i osamljenih župljana, te mu prikazali dvije sv. Mise - jednu na hrvatskom, a drugu na mađarskom jeziku.

Vedro i sunčano vrijeme olakšalo je napor starima, koji su zahvaljujući dobroj i nesebičnoj volji naših vjernika imali osiguran prijevoz od kuće do crkve i obratno.

Mladi, koji su se i najviše angažirali za ovaj susret, toplo su dočekivali te drage nam osobe, za koje život najčešće i nije bio ništa drugo do iščekivanje onoga časa kada će ih Gospodin pozvati pred svoje lice.

Ova nedjelja bila je znak nečega drugoga: znak da su još potrebni ovome svijetu, ako ne svojim žrtvama i radom, a ono dušom, srcem i molitvama.

Na početku sv. Mise toplo i srdačno smo ih pozdravili kratkim govorom. A nakon sv. ispovijedi vedrih i čistih duša, svi smo zajedno pristupili stolu Gospodnjem.

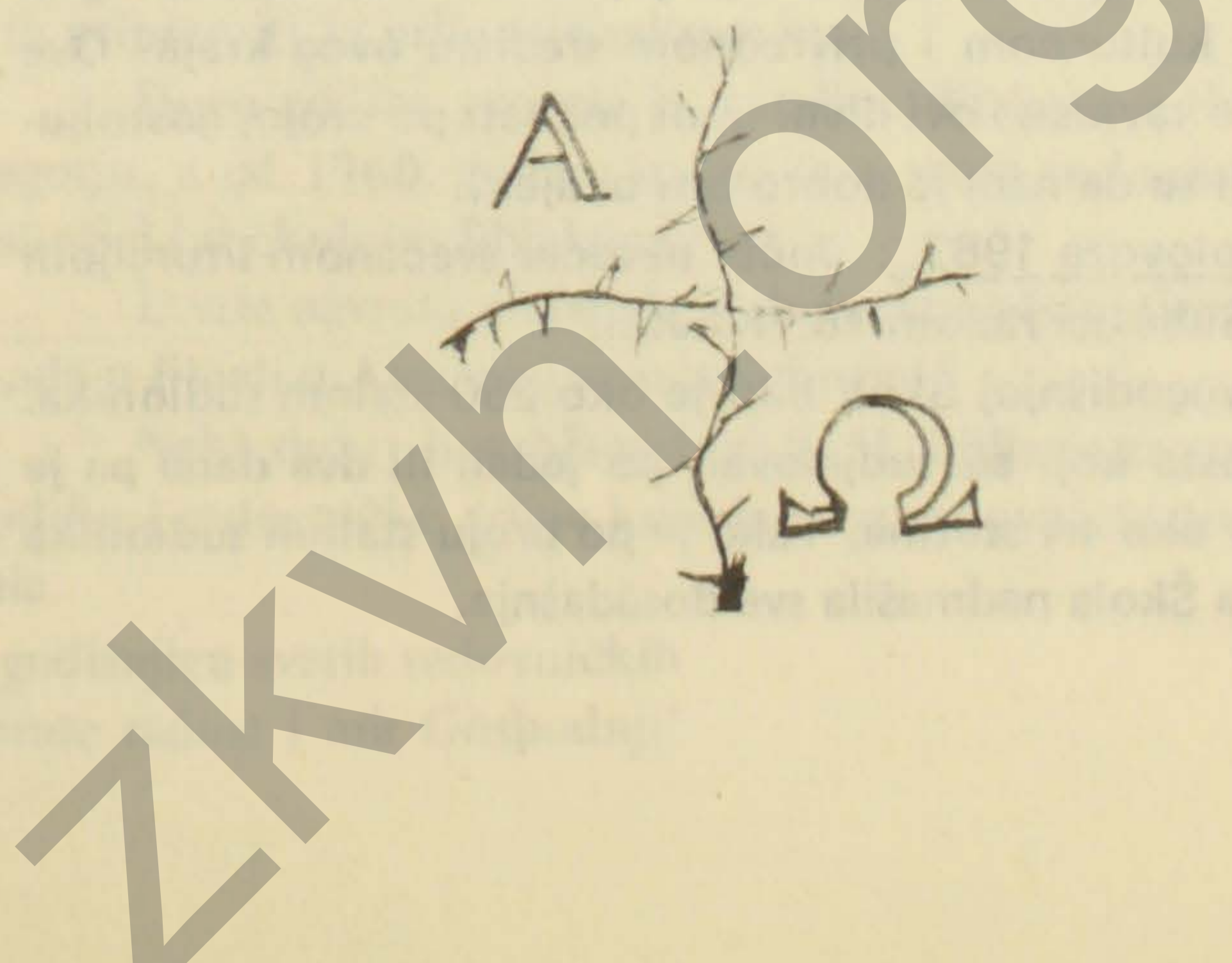
Pred sam kraj ovoga skromnog slavlja čuli smo jednu poniznu, iskrenu molitvu u ime svih nas tamo prisutnih i onih koji nisu bili s nama.

Poslije Božjeg blagoslova naše stare i bolesne smo ispratili njihovim kućama, a mi smo od srca zahvaljivali Bogu na daru vjere i ljubavi, na Njegovoj velikoj milosti i dobroti, koja nam je pomogla da sve to prikažemo Njemu u čast.

Dio naše zahvalnosti svakako pripada i našem župniku vlč. Beli Stantiću, koji nam je pomogao da sve ovo prođe radosno i dobro.

Otišli smo svojim kućama, puni miline i tihe sreće, čvrsto vjerujući da ćemo nastaviti brigu za one koje nam je dobri Bog povjerio da ih pomažemo i volimo, te da i mi jednoga dana dođemo na njihovo mjesto žedajući za ljubavlju drugih i očekujući trenutak kada ćemo stupiti u vječnost i čuti Isusove riječi: "Dođite, blagoslovljeni Oca mojega, i primite u baštinu kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta, jer bijah gladan i dadoste mi jesti, bijah žedan i dadoste mi piti, bijah bolestan i pohodiste me... Doista, što god učiniste jednome od moje najmanje braće meni učiniste".

S. K.

IZVJEŠTAJ O RADU KATEHETSKE LJETNE ŠKOLE "SUBOTICA '87"

(Radio Vatikan je u dva navrata /25. i 29. kolovoza/ donio izvještaj o radu Katehetske ljetne škole (KLJŠ) koja je ove godine održana u Subotici, 24. – 28. kolovoza 1987. godine. Ovdje donosimo taj izvještaj u cijelosti. Izvjestitelj je bio dr Želimir Puljić).

25. kolovoza 1987. : Jučer je u Subotici započela s radom 16. KLJŠ koja traje do petka 28. kolovoza. Tema ovogodišnjeg skupa je: "KATEHEZA KAO PREDANJE VJERE – vjernici laici u evangelizaciji kršćanske zajednice". Na ovogodišnjoj Školi okupilo se do danas 256 sudionika. Od toga su 124 svećenika, 94 časne sestre i 38 laika. Novost je ove Škole da je prisutan i određen broj roditelja i mladih laika koji su angažirani u svojim župama i živo zainteresirani za probleme predanja vjere i evangelizaciju kršćanskih zajednica.

Biskup domaćin, Mons. Matiša Zvekanović uputio je svoju srdačnu dobrodošlicu prisutnim biskupima Mons. Perku i Mons. Kosu; generalnom tajniku BKJ Mons. Milovanu, prisutnim svećenicima, redovnicama, laicima, predstavnicima Srpske pravoslavne crkve, Reformirane kršćanske crkve i Evangeličke crkve. Skup je pozdravio i predsjednik Katehetskog vijeća Mons. Kos, kao i predsjednik Stalnog odbora KLJŠ dr Milan Šimunović, koji je protumačio opredjeljenost Škole za evangelizaciju odraslih.

Jučer su održana i dva predavanja i jedno priopćenje. Dr Anton Benveniste govorio je o kršćanskoj zajednici kao mjestu predanja vjere. Crkvena je zajednica, naime, suradnica u tom predanju, neumorna majka koja jednom začeti i rođeni život goji, hrani, potiče i promiče. Dr Ante Kresina navodio je egzemplarne biblijske tekstove za rad s odraslima pod vidom predanja vjere. Prvi dan je završio svečanom liturgijom u subotičkoj katedrali kojoj je predsjedao i propovijedao biskup domaćin, Mons. Matiša Zvekanović.

Danas prije podne održano je predavanje prvog tematskog kruga pod naslovom: "Roditelji - pratioci i suradnici na putu vjerničkog odgoja djece". Referenti su bili dr Aračić i dr Šimunović.

Iza diskusije i odmora nastavljen je rad u pet radnih skupina koje vode za to pripremljeni animatori.

Što reći o prvim dojmovima zajedničkog rada, molitve, razmišljanja i druženja u sjemeništu "Paulinum", koje ove godine slavi 25. godišnjicu svoga postojanja, u ovom biskupskom gradu Subotici, kulturnom i privrednom središtu ovog kraja? Ove pitome bačke ravnice i ovi divni ljudi poznati po svojoj gostoljubivosti učinili su da nam je dobro biti ovdje...

29. kolovoza 1987. : Jučer navečer svečanom liturgijom završila je u Subotici radom 16. KLJŠ...

Na ovogodišnjoj Školi bilo je oko 250 stalnih sudionika. Bilo ih je dosta koji su sudjelovali po jedan ili dva dana pa je upisanih bilo oko tri stotine. Tako je po broju stalnih sudionika i upisanih ova Škola nadmašila sve dosadašnje.

Prvog dana (kao što sam izvijestio u utorak navečer) bilo je svečano otvaranje i pozdravi. Drugog, trećeg i četvrtog dana ovog radnog tjedna obrađena su tri tematska kruga. U utorak, 25. kolovoza bilo je govora o roditeljima kao pratiocima i sudionicima na putu vjerničkog odgoja djece. Referenti su bili dr Aračić i dr Šimunović. U srijedu je dr Baričević govorio o vjerničkom rastu odraslih i njihovom osposobljavanju za odgoj u vjeri. Treći tematski krug – "Slavljenje dana Gospodnjeg i prenošenje vjere" – obradio je dr Škunca. Iza svakog predavanja bila je plodna i interesantna diskusija u kojoj su sudjelovali i svećenici i laici i redovnice. 20 dobro pripremljenih animatora vodilo je rad u pet organiziranih timova. Tamo se diskutiralo o problematici spomenutih predavanja, a ujedno stvaralo i određene modele, potrebne današnjem kateheti u njegovom pastoralnom radu.

Sva predavanja i rad u skupinama odvijali su se u prostorijama subotičkog sjemeništa "Paulinum", ... i u prostorijama Biskupskog ordinarijata. Zadnji dan, u petak prije podne, prebacili smo se do Palića - starog poznatog ljetovališta ovog kraja - i prisustvovali predavanju dr Albericha u župskoj crkvi svetog Urbana.

Osim studijskog dijela, Škola je organizirala i večer kulturnog programa, u utorak 25. kolovoza, kada nam je grupa mladih, uz recitaciju Kokićevih pjesama, prikazala i bogatstvo folkloru i narodnih nošnji Bunjevaca - Hrvata.

"Kad zasniva tamburica jasna - čulo se te večeri - i zaori naša pisma krasna, od miline srce mi uživa". Divno je bilo slušati tu izvornu ikavicu i podvike bunjevačke vile, koja je iz oblaka raširila krila i ovako dicit govorela: "Mene mati učila pivati: Pivaj sine živili Hrvati! Neka živi naša mila Bačka, tamburica, pisma bunjevačka"!

Osim ovog kulturno - rekreativnog odmora, Škola je za sudionike organizirala i Okrugli stol na kojem su sudjelovali svećenici, katehistice, roditelji i mladi vjernici. Diskutiralo se u okviru teme Škole o ulozi vjernika laika u predanju vjere, a posebno roditelja i drugih starijih vjernika.

Sudionici Škole imali su prilike obići i posjetiti znamenite ustanove ovog lijepog grada koji u osamnaestom stoljeću postade slobodnim kraljevskim gradom s jakim vjerskim, kulturnim, privrednim i trgovačkim životom. Uz prekrasnu Vijećnicu i kazalište, knjižnicu i sinagogu, tu je i velebna subotička katedrala, biser ovog grada, posvećena svetoj Tereziji Avilskoj 1773. god. Za većinu sudionika, osim divne kuhinje, odličnih predavanja, solidnog timskog rada, bilo je, dakle, i tih neočekivanih iznenađenja.

Zadnji dan, u petak prije podne, u župskoj crkvi sv. Urbana na Paliću, govorio je gost Škole, dr Emilio Alberich, pročelnik Katehetskog instituta na Papinskom salezijanskom univerzitetu u Rimu. On je u svom prvom predavanju govorio o osobinama odgojitelja u vjeri i naglasio da kateheta mora zračiti uvje-

renjem, odraslošću i crkvenošću, jer se u tome očituje njegov duhovni identitet. Kateheta mora, osim toga, posjedovati i znanje i biti majstor svoga posla, jer je on i učitelj i odgojitelj, animator i stručnjak za komunikaciju. U drugom predavanju prof. Alberich dao je vrlo koncizan i jasan povijesni razvoj kateheze u Evropi od 17. stoljeća do danas. Ističući tri faktora koji su utjecali i danas još utječu na katehetsku i religioznu situaciju Evrope (dekristijanizacija, materijalizacija, institucionalizacija) predavač je zacrtao i neke perspektive za budućnost. "Ovog trenutka čini mi se - rekao je predavač - u smislu obnove i preobrazbe i Crkve i svijeta, nužno je opredjeljenja za reevangelizaciju". Da bi se to što bolje i uspješnije izvelo, potrebno je promicanje laikata, njihovo sudjelovanje i suodgovornost u evangelizaciji svijeta. I na koncu potrebna je obnova katekumenata i kateheza odraslih.

Poslije podne bila je prezentacija rada u timovima i generalna diskusija. Nakon čitanja rezultata ankete, u kojoj se očito-

valo opće zadovoljstvo kako smještajem, ishranom i organizacijom Škole, tako i predavanjima, radom i atmosferom u timskom radu, predsjednik Stalnog odbora dr Šimunović zahvalio je svima. Dvoranom je odjeknula pjesma "Za svaku dobru riječ".

Za predavače, animatore, članove Stalnog odbora i prisutne biskupe ovogodišnji zlatomisnik biskup Zvekanović priredio je poslije večere primanje u biskupskom Ordinarijatu.

Treba istaknuti na koncu i ono što je netko napisao u anketi da se na ovoj Školi "uz solidan rad sudionika, posebno očitovala gostoljubivost domaćina biskupa, svećenika, časnih sestara, bogoslova i mladih laika koji su dali sve od sebe i uložili puno truda da nam je zaista bilo lijepo biti u Subotici".

Razišli smo se s osjećajem zadovoljstva što smo sudjelovali na ovoj Školi, te puno toga čuli i naučili, ali i s osjećajem radosti i želje da se uskoro opet sretnemo.

Otvaranje Katehetske ljetne škole u "Paulinumu" u Subotici

JUBILEJ S. LJILJANE CVIJIN

S. M. Ljiljana Cvijin rođena je 30. ožujka 1920. godine u Subotici kao četvrto dijete od ukupno dvanaestoro djece Marije i Marka Cvijin.

Ana Cvijin kao petnaestogodišnja djevojka oduševila se za redovnički život i iz Subotice 1935. godine odlazi u Blato na Korčuli, u kuću Maticu sestara Kćeri Milosrda, gdje je primila redovničko ime Ljiljana. Svoj prvotni žar za Boga i za duše ona održava do danas, pa u tom žaru slavi 50 godina svojih svetih redovničkih zavjeta.

Već u rodnoj kući odgajana je za odgovornost pa je tu svijest zadržala i u redovničkom životu. Vjerna sv. Ustanovama, disciplini i dnevnom redu sačuvala je svoju vjernost i polet za Božje stvari. Po želji starješica završila je bolničarsku

školu i kao bolničarka radila je nekoliko godina u dječjim domovima na Taboru, u Vinagori i Desiniću.

Inače, kroz redovnički život pretežno je bila angažirana u župskom apostolatu kao voditeljica crkvenog pjevanja, a velikom revnošću i dugo godina posjećuje bolesne u župi i nastoji ih pripremiti za primanje sakramenata.

Dugo godina provela je u našim filijalama u Hrvatskom Zagorju, a od 1960. godine nalazi se u svom rodnom kraju, u Subotici i u okolnim filijalama.

U više navrata obavljala je dužnost nadstojnice, a to vrši i sada u filijali u Aleksandrovu u Subotici.

Neka dobri Bog blagoslovi S. M. Ljiljanu za sve njezine ljudske i redovničke vrline koje je kroz redovnički život pokazala.

Čestitamo joj od srca 50. godišnjicu svetih redovničkih zavjeta i želimo da je i nadalje prate radost i mir Gospodnji!

POHODILI SMO GOSPINO SVETIŠTE NA BUNARIĆU

MARIJO, BLAGOSLOVLJENA MEĐU ŽENAMA,
BILA SI TRAJNA LJUBAV NAŠE SUBOTIČKE CRKVE
I NAŠEGA NARODA

Još jedan susret, jedno zajedništvo vjernika s Kristom i njegovom presvetom Majkom Marijom.

I ove godine 29. - 30. kolovoza bilo je proštenje naše drage Gospe na Bunariću. Vjernici Subotice i okolnih župa rado dolaze svojoj Majci u posjete.

U ovoj godini, posvećenoj Majci Otkupitelja i Spasitelja, vjernici se okupljaju oko Majke s vjerom u srcu da je ona prisutna na našem životnom putu kao pomoćnica i zagovornica.

Dragi lik Gospe na Bunariću prati sve prolaznike, koji dragu Gospu pozdrave, kao i one koji samo prođu. Majčinsko srce blagoslivlje sve prolaznike i hodočasnike.

U subotu, u večernje sate vjernici su se okupili na noćno bdijenje. Vrijeme lijepo, vedro nebo, očišćen prostor oko Gospina svetišta. Sve su to očistili vrijedni župljani Aleksandrova. "Općinari" se zalažu za ljepotu i čistoću na Bunariću.

Večer, 19 sati, narod Božji pjeva i moli: Usliši, Majko! pomози Majko, spasi Majko. Evo nas, Majko, došli smo, jer te trebamo...

Te prošnje i pjesme Gospa podastire svome Sinu, našem bratu Isusu.

Domaćin ovoga svetišta, vlč. Andrija Kopilović na čas prekida pjesmu i najavljuje početak bdijenja. Pozdravlja dr Antuna Benvina, profesora na Bogoslovnoj školi na Rijeci.

Dr A. Benvin zahvaljuje na povjerenju. Pozdravlja prisutne: "Gospodin Isus neka uvijek bude s nama..."

— Bunarić je mjesto Božjega opraštanja. Ovdje smo da ispunimo Isusov nalog: "Bdijte i molite da ne padnete u past!"

— Braćo i sestre, Bog nas još jednom poziva na obraćenje .

SLUŽBA POKORE

Dr Antun Benvin predvodi zajednički ispit savjesti prije početka ispovijedi.

— Razmišljanje o Deset zapovijedi...

— Savjest, svjedok čovjekove veličine ...

— Prije nego tražimo oprost, moramo uočiti svoje grijehe. Mi ćemo se prisjetiti svojih grijeha da bismo se bolje otvorili Bogu. On nas voli i čeka da nam udijeli glas duše, glas savjesti.

— Što je to što nam savjest predbacuje, što nas uznemiruje? U čemu nam daje za pravo, a u čemu ne?

— Ispitaj se: Koje mjesto ima Bog u tvom životu? Da li mu posvećuješ neko vrijeme u molitvi? Da li se molim "silom", jer mi treba, jer me snašla nevolja? Kako izgleda moja nedjelja?

— Sve sam uvrstio u svoje planove, samo Bogu nisam dao mjesta.

— Sve sam proračunao, samo s Bogom nisam računao?
— Potpuno sam se prepustio svojim planovima, svojim željama. Bogu ništa nisam dao.

— Današnji čovjek je luralica. U jarmu navika, u buci strojeva i reklama, u žudnji za materijalnim izgubio je sluh za svoj unutarnji glas - savjest.

— Poštuj oca i majku...

— Odgovorni smo za raspoloženje koje vlada u našoj obitelji.

— Ne ubij... Ne sagriješi bludno...

BIT KRŠĆANINA — LJUBAV

— Biti kršćanin, vjernik - znači biti s drugim. Za našu vjeru bitan je drugi, a bit kršćanina je ljubav.

— Ako je ljubav najveća zapovijed, nije li istina da se ne može ljubiti ako si sam.

— Smiješ li ovdje pred Kristom i Njegovom Majkom biti iskren i pošten u svom razmišljanju.

— Temeljno je uvijek pitanje: Ima li Kristove ljubavi među nama.

— Nisu ljudi protiv Krista, nego protiv Crkve, koja često nije njegova.

— Tko još vjeruje našem dvostrukom životu: jedno govorimo, a drugo radimo. Krist je mrzio dvoličnost.

— Iz naših srca nije iščezla mržnja, zavist... Imamo zlo oko.

— Naša oholost, zavist. Pored nas toliki životi prolaze u propast, a mi se brinemo samo za sebe.

— Isus je rekao: "Po tome će ljudi prepoznati da ste moji učenici, ako se budete među sobom ljubili".

— Zaista je ljubav, koju je Krist naredio, znak za raspoznavanje.

— Ljudi nam se smiju. Ne vjeruju životu koji im mi nudimo.

— Treba prihvatiti nauk Istine...

— Treba pročistiti svoja djela suzama opraštanja, plodovima pravednosti, da čista srca možemo sudjelovati u nebeskim tajnama.

— Sveti Oče, poslušaj naše molitve. Mi Tebi priznajemo svoje grijehe, a Ti nama u svojoj dobroti udijeli oprost i mir.

BOG NAM DARIVA OPROŠTENJE

— Ako smo se uistinu pokajali za svoje grijehe, pristupimo svećeniku da nam u ime Isusa Krista reče: "Ja te odrešujem..."

Poslije ovog zajedničkog ispita savjesti, slijedila je sv. ispovijed vjernika. Dvadesetak svećenika je ispovijedalo...

SLUŽBA SVJETLA

Kada su se ispovjedili koji su željeli, počela je Služba Svjetla. Vjernici i svećenici u procesiji su pošli prema kapelici drage Gospe, prema izvoru vode - milosti, a vode ih dva biskupa: mons. metropolit Franc Perko i domaći biskup mons. Matija Zvekanović.

Biskupi, svećenici i Božiji narod pale svijeće u rukama: vjeru, ljubav, nadu u srcima prema Majci, najvjernijoj zagovornici kršćana.

- Bog je svjetlo, u njem nema tame...
- Isus kaže: "Ja sam svjetlost svijeta".

Od kapelice procesija polazi prema glavnom oltaru. Mladi nose lik drage Gospe.

Narod pjeva, iz čista srca izvire radosna pjesma: „Sred te se pećine Marija javi. Iz rajske visine svatko Nju pozdravi..“

Nela i Ivana na čas prekidaju pjesmu. Upućuju molitvu Majci. Molitvu koju je molio i moli papa Ivan Pavao II, koji je uvijek drag sinovima i kćerima našega naroda.

Vjernici sudjeluju u molitvi, pjevajući: „Svi anđeli u nebu..“

Procesija je stigla do glavnog oltara. Dr A. Benvin govori prisutnima: "Nekoć bijasno tama, ali sada smo počeli hodati u svjetlosti. Mrak je gust, Kristovo je svjetlo još upleteno u opasnu borbu... Želim poći dalje - naprijed".

– Pokušajmo biti nasljedovatelji Božji kao djeca ljubljena.

– Možeš li reći, brate i sestro: Moje su oči, moje ruke, moje noge pune svjetlosti za druge, za bližnjega...

– Svijetliš li u svojoj župskoj zajednici, ili si tama, pa i drugi tapkaju radi tvoga života.

VEČERNJA SV. MISA

– Raspoložimo se za ovo euharistijsko slavlje. Povjerujemo da je ljubav jača od smrti, da će uspjeti ovaj život kojega nam nudi Krist, ali samo kroz naše zalaganje.

Euharistijsko slavlje predvodi dekan Blaško Dekanj.

U propovijedi dr A. Benvin se osvrnuo na čitanje iz Knjige otkrivenja:

– Zmaj, koji uvijek stoji pred ženom, pred majkom, pred Crkvom, pred svakom kršćanskom majkom, želi unesrećiti, proždrijeti dijete. Želi ubiti... želi oteti Bogu njegovo stvorenje.

– Alkohol, droga... Drogirani hodaju ulicama naših gradova, ubrizgavaju u svoje vene mir smrti. Koliko djece strahuje od nemilosrdnoga majčinoga srca. Nije li to zmaj, koji vreba na živote da ih proždre...

– Koliko njih danas imaju fraze na ustima, ali srce bez ljubavi i nepravedni su prema Bogu. Koliko je čistih ruku, a nečistih savjesti...?

– Završavajući ovo noćno bdijenje, pođimo svojim kućama, noseći svima radost.

Domaćin svetišta, vlč. Andrija Kopilović obavještava vjernike kakav je raspored sv. Misa sutra, u nedjelju.

NEDJELJNO SLAVLJE

U 7 sati sv. Misa u kapelici.

U 8 sati domaći biskup Matija Zvekanović predvodi euharistijsko slavlje na glavnom oltaru na mađarskom jeziku.

U 10 sati misno slavlje na glavnom oltaru na hrvatskom jeziku predvodi gost, beogradski nadbiskup i metropolita dr Franc Perko.

U propovijedi nadbiskup govori o Mariji i njenim suzama.

– Marija je u velikim bolima rodila Crkvu, Majku našu.

– Crkva, naša Majka rađa svakog od nas u sakramentu sv. krštenja.

– Majka Marija nas je rodila u patnjama, u suzama kad je stajala pod križem i kad joj je Isus rekao: "Ženo, evo ti sina!" i kad je Ivanu rekao: "Sinko, evo ti Majke!"

– Marija se pridružila Isusu Kristu u njegovu otkupiteljskom djelu, u njegovoj otkupiteljskoj ljubavi, pridružila se Isusovoj patnji u svojim suzama, mukama i tjeskobama.

– Ona se kao majka zauzima za svakog od nas...

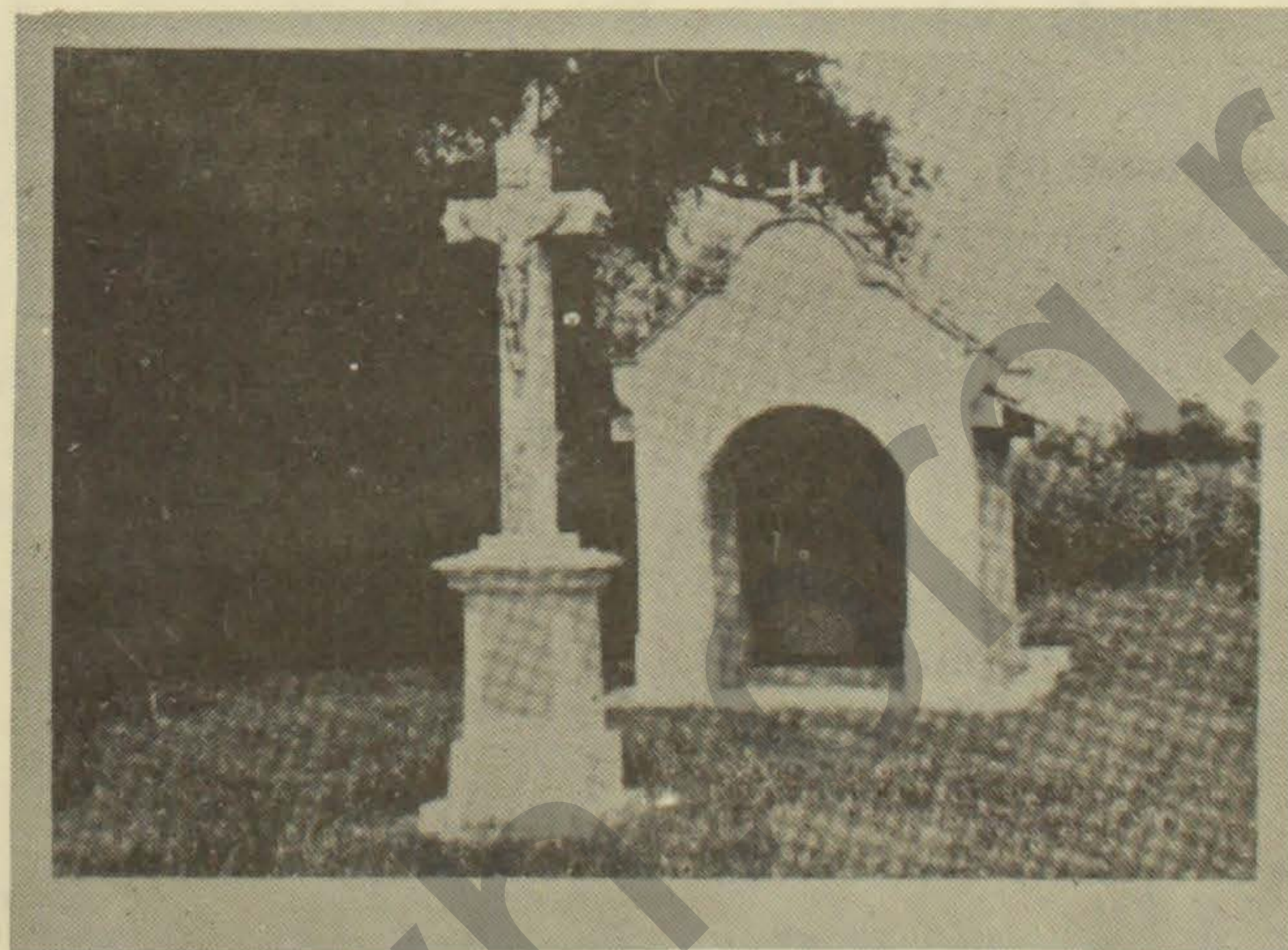
Poslije završetka ovog slavlja narod i dalje ostaje oko drage Gospe. Nikome se ne žuri kući. Kod majke nikada nije dugo, nikada dosadno.

– Molimo Te, presveta Bogorodice, blagoslovi ovu godinu da bude bogata duhovnim plodovima, da bude ispunjena novom nadom, da bude blagoslovljena Božjim darovima i zemaljskim potrebama.

– Neka nas prati zagovor naše drage Gospe...

– Moli za nas da očuvamo Božju riječ u postojanosti (Otkr. 3, 10) i da se ne bojimo onoga što nam je trpeti (Otkr. 2, 10). Sve nas dovedi u Nebeski Grad, gdje će biti "otrte sve suze i smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli... jer prijašnje uminu" (Otkr. 21, 4).

s. M. Nevena

Gospina kapelica na Bunariću

PRIČA "BAČKOG KLASJA"

BRIJANJE U TORANU

Kad sam bio mlad berber imao sam berbernicu u Klane-rovoj kući. Posla baš nije bilo priviše, pa sam išao i po kućama brijati stare i bolesne.

Bila je sridina lita, vrime vršidbe, pa su tavankutski vatrogasci čuvali stražu s crkvenog torana. Ako bi se digod pojavila vatra, oni bi dali uzbunu.

Baš sam se vraćao s brijanja bač Mate Zelentura i htio ući u berbernicu, kad odjekne glas s torana: "Antune, hajde gori da me obriješ!" Bio je to Pere Škrbo, koji je baš bio de-žurni na toranu, pa nije smio saći, a htio se obrijati.

Spremim svoj alat u tašku, za svaki slučaj ponesem i vo-de, pa teraj na toran. Toran visok, a vatrogasci skoro u samom vrhu, tamo kod zvona. Još kad sam se počeo penjat, do kora je išlo lako, jer su stepenice betonske. Al' kad sam se krenio gori prema tavanu po drvenim listvama i poda mnom se ukaže pro-valija, nije mi bilo svejedno. A to sam još kao deran čuo: kad se penješ, nemoj gledati doli, već gori. Penjem se ja, srce mi lu-pa, noge drću, a čelo znoji. Odozgor me hrabri Škrbo: "Ajđ samo, šta se bojiš, nije to ništa!"

Još se nikako ja i popnem i uzviren pogledam kroz bu-dže, a ono poda mnom sav Tavankut, ljudi mali ko dica. Škrbo sidne na klepetaljku kojom se klepeće na Velik petak ja na gre-de od zvona metnem tašku, spremim se i počnem ga sapunati. Ruka, kojom sapunam, pomalo mi drće. Al' kad sam onako raskrečen pomako nogu, daska na kojoj sam stajao, pomakne se. Kad sam bolje pogledao, a ono daske nisu ni zakovane već samo poredane na grede. Sad me još većma uhvatio strah. Škr-bo mi štogod pripovida, al' ja ga ništa ne čujem, već se mislim hoću l' moći obrijati da ga ne posičem i kako ću saći. Nika-ko ga srićno obrijem i sav pristrašen spremim alat u tašku, al' kako ću doli. Pogledam kroz daske koje zire, a poda mnom provalija, nema joj dna. Dode gori i drugi stražar, vide da sam se ja zdravo ustravio i da će biti nevolje dok ne sadem. Počmu me hrabriti: "Vidi kako se ja ne bojim!" pa bez ikakvog strah počme skoro tračati po listvama. Ja napravim koji korak pa stanem. Kažu mi ova dvojica: "Okreni se pa salazi nataraški".

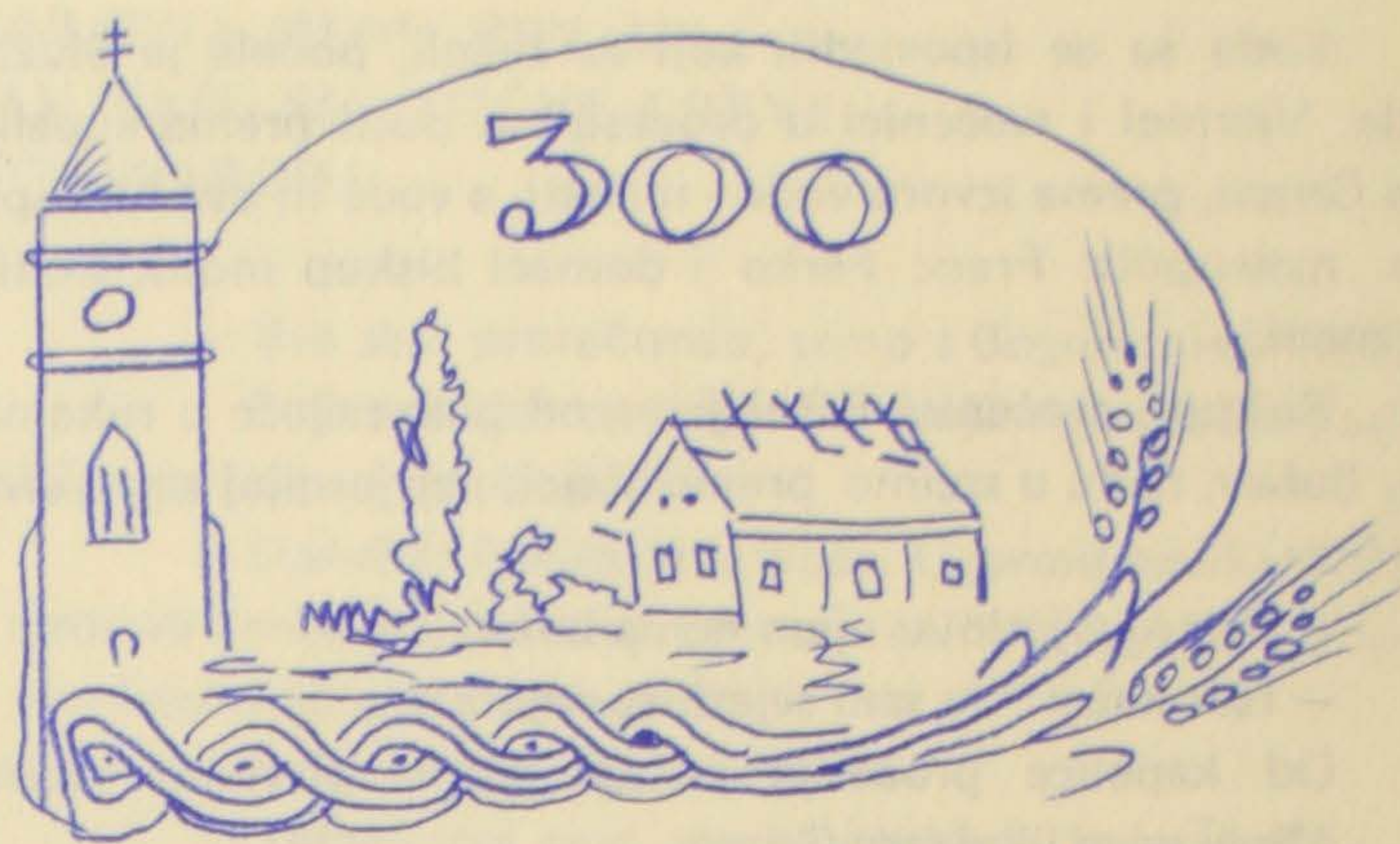
Probam ja i tako. Salazim lagacko, al' kad mi se pogled i nehotice otme doli, ja stanem i drćem. Vide i oni da nije šala, mož me uhvatit strah, pa ću još pasti doli. Nikako se dosite. Izvade dvi maramice, svežu mi oči, pa me Škrbo lagacko, ste-penicu po stepenicu svuko doli.

Kad sam se ja dočepao crkvenih vrata, vidim da sam sav u jednom znoju, kolina mi klecaju, zubi cvokoću, a berberska taška samo šta mi ne ispadne iz ruke.

Odem u berbernicu, al' vidim od posla neće biti ništa. Zaključam vrata i odem kući. Nisam ja mogao ni večerat, ni te noći redovno spavat. Samo klapim kako padam s tornja. Prošlo je valjda i tri - četiri dana dok ja nisam pravo došo sebi.

I virujte mi, ljudi, da mi sad kogod kaže: "Ako odeš u toran, dobit ćeš toliko novaca, da čitav život nećeš morati ništa raditi, ne bi' se smio popeti".

Zabilježio Antun Gabrić

S O M B O R

DUHOVNA OBNOVA BAČKIH REDOVNICA

Svake godine nademo se ne okupu sve redovničke zajed-nice koje žive i rade u Bačkoj. Tako smo ove Marijine godine od-lučili da taj susret bude u Somboru kod naših otaca karmelića-na. Jedna grupa od 43 sestre našla se na okupu na blagdan sv. Male Terezije, a druga grupa od 36 sestara na blagdan sv. Andela čuvara.

Poput šarolike livade našle su se u crkvi sestre Milosrdni-ce, Marijine sestre, sestre Kćeri Milosrda, sestre Malog Isusa, ses-tre Bazilijanke, Male Sestre i sestre Naše Gospe. Voditelj ovog duhovnog susreta bio je o. Mato Miloš a liturgijsko slavlje pred-vodio je o. Antun Stantić, koji nam je održao i prigodnu homili-ju. Ugodno su nas iznenadile sestre Bazilijanke svojom pjesmom kod prinošenja darova.

Duhovno osvježene, spoznale smo dublje da je život i rad svake od nas doprinos u ostvarivanju Božjega djela otkuplje-nja po zagovoru Marije, Majke Crkve.

s. Ivana

"BAČKO KLASJE" — izdaje Bački dekanatski ured. Bačka Palanka. GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK mr LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, 21400 Bačka Palanka, Trg bratstva jedinstva 28. Telefon: (021) 740 — 468. Uređuje UREDNIČKO VIJEĆE. Suradnju i dopise šalji-te na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon: (024) 21 — 496. Narudžbe i uplate slati administraciji. List izlazi četiri puta godišnje. Oslobođeno od poreza na promet na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu Novi Sad, br. 413-523/78 od 27. X 1978. Tisak: "GLOBUS" centar za umnožavanje i prepisivanje, 24000 Subotica, Ivana Milutinovića 118. /Blaško Gabrić, telefon: 39 — 200/